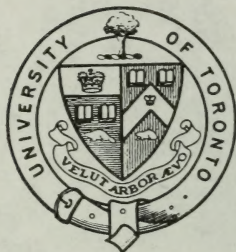

3 1761 07486255 8

GV
1547
U55
1918

From the Collection
of the late

JOHN LUCZKIW

212 гарних штук до забави 212

УКРАЇНСЬКИЙ

ШТУКАР

КНИЖКА ДО ЗАБАВИ І ВИУЧЕННЯ СЯ
ДУЖЕ ГАРНИХ ТА ЗАДИВЛЯЮЧИХ ШТУК.

Ціна 50 центів.

1918

НАКЛАДОМ І ДРУКОМ „СВОБОДИ“
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

212 гарних штук до забави 212

УКРАЇНСЬКИЙ

ШТУКАР

Книжка до забави
і виученя ся дуже
гарних та задив-
ляючих штук = = =

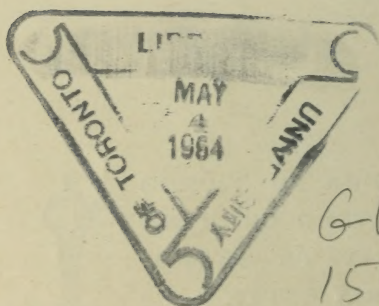

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

1918

НАКЛАДОМ І ДРУКОМ „СВОБОДИ“

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

GV
1547
U55
1918

ПЕРЕДНЕ СЛІВЦЕ.

Відома річ, що веселість і добра та чесна забава має дуже хосенний вплив на здоров'я людини. Противно, сум пригноблює людського духа, робить жите тяжким і невиносимим. От і діти, коли чують ся добре під боком своїх родичів, бавлять ся та пустують по дитинячому. Але нехай лиш йому чого троха забракне, тоді дитина посумніє, плаче і непокоїть ся. Тоді кажемо, що є хора.

Народи, які стоять на найвисшійм щевли культури і просьвіти, які почувають ся добре, не забувають про ріжного рода забави та вишукують собі всілякі розривки. Лише ми привикли до плачу і нарікань і так з тим зжились, що сум не сходить з наших лиць, але є нашим невідступним товаришем. Дійшло до того, що Українця майже пізнати по його сумній і пригнобленій вдачі.

Тож полишім вже раз те вічне сумоване, та шукаймо доброї, корисної і милої розривки. Чейже не хочемо знидіти.

Але, аби забава була займаючою, треба уміти бавити ся. А сего якраз нам, Українцям, недостає. Зійде ся часом яке товариство, є

хлопці і дівчата, є старі і молоді. Можна би весело і скоро перепровадити час, та як сказано, не вміємо бавитись. Бувають справді і „забави”, але такі, що ліпше про них і не згадувати.

Аби сему хоч в часті зарадити, рішилисьмо ся видати отсю книжочку, а що сього рода книжок у нас доси нема, так думаємо, що радо її приймете і будете при нагоді забави нею послуговати ся.

Видавництво.

ЧАСТЬ I.

Забави фізичні і хемічні.

1. Як можна не замочивши пальців виняти перстень з води на тарілці.

Виливає ся на тарілку пів килішка води і вкидає ся до неї перстень. Опісля тримає ся килішок одною рукою так, аби його отвір був обернений в долину, другою же рукою тримає ся під ним горіючий дротик, умочений в спіритусі. В сей спосіб, з причини горяча, повітре в килішку стане рідше, а коли килішок спустить ся нагло на тарілку, то вся вода увійде в него і буде можна сухими пальцями виняти перстень з тарілки.

2. Зробити, аби капшук сам від себе з лоскотом пук.

Вогкий капшук як найсильнійше надутий звязує ся добре, аби з него повітре не вихо-

дито. Коли його положить ся на горячій печи, тоді дукче сам від себе з великим лоскотом.

3. З обити, аби на овочі повстало яке імя.

Позаяк ся сторона овоча, на яку ділають лучі сонця, як довго овоч висить на дереві, червоніє або найменше стаєсь темнішою від сторони противної, то треба яблуко або грушку доки не доспіє обвязати лиш в папір, на яким витято попередно бажане імя, аби сонце могло ділати через витяте місце на овоч, а так осягне ся ціль і отримаєсь овоч, на яким бажане імя буде означене темнішою краскою.

4. Як змінити червону рожу на білу і противно білу на червону?

Коли тримаєсь рожу над горючою сіркою, то вона стратить свою барву і стане ся білою. Коли вложить ся її опісля до свіжої води, то по кількох годинах отримає свою первіснү барву.

5. Як писати цибулевим соком?

Сего рода письма уживаєть ся до тайних кореспонденцій. Витискає ся з цибулі сік і тим соком пишеть ся на білім папери, що кому захочєсь. Коли письмо висхне, не буде його цілком видно; коли же картку таку потримати над запаленим папером, тоді ціле письмо темніє і буде можна перечитати точно зміст кореспонденції.

6. Спалити хусточку від носа, аби була неушкоджена.

Замочити хусточку в сильній горівні і тримати її в щипцях над огнем. Тоді хусточка буде на позір горіти, але в дійсності буде цілком неушкоджена.

7. Спалити нитку, на якій висить перстень, щоб він не упав.

Мочить ся нитку в розчині соли, опісля сушить ся її. На сухій уже вішаєсь перстень і підпалюєсь її. Тоді нитка згорить, але перстень буде висіти на попелі.

8. Як стріляти водою?

Вливає ся воду до половини дїрки порожнього ключа, затикає ся отвір корком і тримаєсь ключ над огнем. Скоро вода в ключи зачне кипіти, вилїтає з лоскотом і сейчас вистрілить. Проте треба перед ключа спрямувати завсїгди в таке місце, де ані корок ані вода не зроблять жадної шкоди.

9. Жаріючі уста.

Запалюєсь патичок з твердого дерева на одним кінци, аби зробив ся жаріючий вуголь і бере ся його в губу, то є, втикає ся вуголь в рот. Коли так в темноті отвореним ротом буде дутись, то буде мати ся жаріючі уста, доки тліє вуголь.

10. Зробити, щоб спалена напись знов показала- лась.

Пишеть ся білком з яйця або теплим молоком слова на руці і висушуєсь їх. Опісля сі слова пишеться на папери, палить ся його, потираєть ся попелом слова написані тайно на руці і вони наново покажуть ся.

11. Пускати до кімнати лискавки.

Звиваєть ся в трубку папір і наповняєть ся її лікоподієм (чародійська мука, яку можна дістати в кожній аптиці). Опісля приставляєть ся трубку до дірки від ключа в дверях кімнати, яка має бути цілком темною, а між трубкою а діркою від ключа ставляєть ся сьвічку. Коли чарівну муку дує ся в сьвічку, то повстануть в кімнаті лискавки і всі, що находять ся в кімнаті налякають ся тим явищем.

12. Трупяча лампа.

Робить ся на порцеляновій підставці мішанину з доброго винного спіритусу, одробини кухонної соли і сірки. Коли сю мішанину запалить ся, підчас коли в кімнаті зрештою цілком темно, то всі будуть виглядати блідо як трупи.

13. Зломити прутик на двох склянках без ушкодження або вивернення їх.

Положи на двох склянках прутик гладкий, сухий і легкий до зломаня, потім удар в саму

середину того прутика сильнішим прутиком, а в сій хвили переломиш його на двоє без ушкодження шклянок.

14. Носити воду в хусточці від носа.

Треба посипати хусточку „лікоподієм”; бере ся її за чотири кінці і вливає ся до неї воду, тоді вода через хусточку не перетече.

15. Згашену свічку засвітити за помочию диму.

Бере ся до сего свічку лоеву або воскову, яка має вже досить довгий грибок (окопчений гніт). Коли згасиш свічку і приложиш до підносячого ся диму горючий дротик з насиченою спиритусом на кінци ватю, то полумінь сейчас спустить ся і свічка знов запалить ся.

16. Як можна запалити воду?

В теплій воді розпустити досить великий кусник цукру, насиченого вітриольовою нафтою. Над поверхнею води тримай засвічену свічку, то буде здаватись, що вода запалюєсь, позаяк буде горіти з вітриольової нафти газ.

17. Носити огонь в руках.

Приладь собі масть з жовтка, гуми і одробини крохмалю і намасти нею руки. Скоро поволока висхне, можна брати до руки жарючі вугля.

18. Зварити яйця в зимній воді.

Укладаєть ся до горшка з зимною водою кілька яєць, між котрими находить кавалок негашеного вапна, якому надає ся вид яйця. Опісля прикриваєть ся горнець, а яйця вкоротці зваруть ся.

19. Проковтнути полумя сьвічки, а не попарити ся і виплювати камінець.

Тримай горіючу сьвічку дуже близько горіючих уст, втягни в себе віддих, то полумя впаде в уста, причім нічого тобі не станеть ся. Опісля можеш виплювати камінець, який перед штукаю вкладаєсь в уста і удати, що проковтнене полумя замінилось в камінець.

20. Зробити, аби папір не запалив ся.

Тримай кусник паперу над засьвіченою сьвічкою і дуй на него завсіди з гори, то папір не займеть ся.

21. Як відсьвіжити зівялі цьвіти?

Кладе ся зівялі цьвіти до кипячої води так глибоко, аби трета часть хвостиків находилась в воді. Коли вода остудить ся, відсьвіжать ся також і цьвіти. Опісля відтинаєть ся попаренні кінчики хвостиків і ставляєть ся цьвіти до сьвіжої води.

22. Зачорнити комусь лице і руки.

Возьми кілька галясівок (з яких виробля-

ють чорнило) потовчи їх на мілко, порошком тим натри яку непотрібну але чисту шматку, витріпай її трохи щоб ніхто не спостеріг галясового порошку. Опісля кинь до умивальні синього каменя мілко потовченого, налий до неї води, щоб порошок розпустив ся, тоді на воді не можна буде пізнати ніякої краски. Хто в тій воді вмие ся і отре ся прирядженою на повисший спосіб шматкою, той буде мати сейчас лице і руки чорні, позаяк з получения вітриолу з галясівками повстає чорнило.

23. Пиво і воду вляти до склянки, а кожде з них випити осібно.

Наповнити склянку до половини сильним пивом, положи на ній тонку шматку і ляй на неї воду, яка буде поволи перетікати, аж цілком наповнить ся, почім пиво буде находитись на споді а вода на горі. Штука ся удасть ся ще лїпше, коли місто води, возьме ся винного спіритусу. Коли хочеш випити наперед пиво, то возьми стебло соломи, вложи його на самий спід і так, ссучи, пий пиво, доки не лишить ся сама вода.

24. Як тяжкий моздїр за помочию склянки піднести і носити.

Оберни тяжкий моздїр верхом в долину і зроби з житньої муки тісто. З сего тіста зроби на споді моздїря на палець грубе колїсце і так велике як отвір склянки. Опісля тримай склянку над запаленим папером, щоби в ній

зробилось рідше повітре. Коли склянка добре огрієсь, тоді положи її обернену на колісци тіста і обліпи ним добре, аби воздух не мав приступу. Так зможеш за помочию склянки піднести і носити моздїр.

25. Зробити, щоб дим горів.

Зроби з паперу рурку, загни її на одним кінци і при сім зігненю зроби дірку з верху до середини, другий же конець рурки запали. Тодї з дірки на другім кінци буде видобуватись дим, до котрого приложи засьвічений прутик, на котрого кінци є кусень вати насиченої спиритусом, а дим запалить ся і буде уноситись з него в повітру огонь.

26. Як вложити до склянки з вузкою шийкою виноград.

Коли винна лоза зацвила, бере ся малу ягідку і втискає ся її через малий отвір фляшочки, котру треба так прикріпити, щоб отвір був звернений в долину, аби не збиралась в ній дощівка. Ягода доходить в фляшочці до звичайної величини і доспілости, а коли її потім відотне ся як доспілу від винної лози, то ніхто не зможе поняти, як виноград дістав ся до фляшочки.

27. Як можна мати в зимі сьвіжі цьвіти.

Відтинає ся нерозцвилі цьвіти, обліплює ся їх затятя на бадиллях огородничим воском і завиває ся цьвіти осторожно в папір. Опісля

всипає ся до половини пуделка білого піску, кладе ся на нїм цвѣти, посипає ся їх піском, аби пуделко було повне, накриваєсь і ставляєсь в холоднїм місци. Коли хоче ся мати в зимі цвитучі цвѣти, треба з їх бадиль усунути віск, поставити їх в склянці во, в якій розпускає ся сіль або салітру, а вкоротці цвѣти гарно зацвितуть.

28. Вложити яйце до фляшки з вузкою шийкою.

Кладе ся яйце до сильного винного оцту, аж цілком змякне, потім долонею так довго тачаєсь, аж зможе влізти до фляшки. Коли находить ся вже у фляшці, тоді поливає ся студеною водою, почім прибирає воно природний вид.

29. Зробити, щоб полумя свѣчки горіло в долину.

Тримай скальний олій під засьвіченою свѣчкою, то полумя буде горіти в долину.

30. Як стрягти ножицями скло.

Наколи скло тримає ся в воді, тоді можна його стрягти ножицями після вподоби, а не розприскає ся.

31. Розбити фляшку з вином, щоб вино не розіллялось.

До фляшки з темного скла вкладає ся телячий міхур вогкий і добре вимятий і приліп-

лює ся якимсь способом до фляшки, однак аби того ніхто не видів. Опісля наповняє ся явно фляшку вином або водою і затикає ся її корком. Тоді вішає ся фляшку зі шнурком на стіну, вдаряє ся в неї чимсь так, аж зробить ся в ній діра, а прецінь нічого з неї не витече.

32. Як зробити, щоб з уст бухав огонь.

Потовчи на порошок вуголь з вербового дерева, пересій його і обвени бавовною, щоб зробилась кулька. Опісля обший сю кульку в полотно. Одну сторону сеї обітти, а до повсталої з сего дірки вложи кусник запаленої губки. Сю кульку вложи до уст так, аби отвір був обернений на двір, дихай в неї сильно, а в коротці зачне сипатись з уст полум'я. Штука ся має відбуватись в темній кімнаті.

33. Зробити, щоб хтось не міг стрілити через ручник.

Ручник мусить висіти вільно, щоб ані з заду не доторкав стіни ані не був за сильно нап'ятий, але аби був в горі прикріплений. Тоді куля не перейде через него, але впаде перед ним.

34. Запалити сніжну кулю.

До сніжної кулі втикає ся потайно кусник камфори і запалюєь її. Камфора не згається ся, хоть на ню будуть капати навіть каплі води.

35. Пускати в воздух горючі зьвізди.

Варить ся горох в ростопленій солонині, опісля його вибираєсь і студить. Тоді набиваєсь стрільбу, на набій сипле ся трохи товченого пороху, на то кладе ся горох, а на горох всипуєсь одробину пороху мілко товченого. На се все вбиває ся слабій паперовий корок. Тим стріляє ся в ночи на вільнім місци, подалше від будинків, щоб на них огонь не падав.

36. Наслїдувати лискавку.

До сего є потрібна стожковата рурка (цївка) в видї походні (смолоскипа). Горішна висша часть має бути отворена, даюча замкнутись легко кляпою, долішна замкнена і заосмотрена многими дїрками. Сю цївку треба наповнити червоною мукою або порошком кляфонїї, а під долішний дїрковатий конець ставляє ся малу сьвічку. Наколи ся тоді трясе цївкою то порошок буде падати на сьвічку і в сей спосіб творять ся сильні лискавки.

37. Згашену сьвічку засьвітити кінцем ножа.

Вбий на конець ножа кусник фосфору великости пшеничного зерна. Опісля приладь сьвічку так, щоб гніт не був дуже низько втятий і щоб по загашеню мав ще в собі досить горяча. Наколи тоді розгребеш гніт кінцем ножа, то фосфор засьвітить сьвічку.

38. Зісти засьвічену сьвічку.

Обріж яблуко на вид огірка і встроми в него місто гнота волоского оріха, який буде горіти як гніт. Опісля засьвіти, а коли цілий сей прилад будуть всі уважати за дійсний кусник сьвічки, тоді його зідж.

39. Зробити, щоб з двох порожних горнят уносили ся хмарочки.

Вливає ся до порцелянового горнятка трохи сільного квасу, обливає ся довкола і виливаєсь з него квас. До другого горняти вливаєсь знов трохи амоняку і поступаєсь так само. Опісля показуєсь, що оба горнятка порожні, кладе ся їх побіч себе, а над ними начнуть уноситись хмарки.

40. Зробити, щоб з води вибухав огонь.

Випорожняє ся яйце, наповняє ся його негашеним вапном і сіркою, вкидає ся його до начиня з водою, але сейчас винимаєсь руку.

41. Червоним гвоздикам надати на корчи иншу краску.

Тримає ся під гвоздиками ложку запаленої сірки, а дістануть иншу краску.

42. Зробити, щоб огонь в воді горів.

Кладе ся кусник запаленої губки до оріхової лушпини. Лушпину сю кладе ся в посу-

дину з водою. Наколи опісля накриває ся її склянкою, яку втолучуєсь так глибоко, щоб її вода закрила, то губка буде в воді горіти.

43. Як виняти з води гріш не замочивши руки.

Посипує ся воду „лікоподієм”; тоді кладе ся до води руку, а прецінь її не замочить ся.

44. Зробити, аби вода через отворену лійку не лялалась.

Лійку, якої отвір є досить вузкий, вліпити добре в шийку порожньої фляшки. Наколи тоді вливаєсь нагло воду в лійку, то вода до фляшки не вляєсь.

45. Зробити, щоб ніхто не міг згасити свічки.

Свічку робить ся з розтопленого воску і сірки в рівних частях. Наколи таку свічку засьвітить ся, то її не буде в силі ніхто загасити.

46. Як писати в середині яйця.

Треба потовчи кілька галясівок і трохи алуна на мілко і змішати сі порошки з винним оцтом. Таким чорнилом напиши на лушпині кілька слів, потім як письмо висхне, вари яйце в солоній воді на твердо, тоді письмо зникне справді на лушпині, але наколи яйце облупити, покаже ся воно на білку.

47. Як лоєвою свічкою перестрілити дошку.

Набиває ся стрільбу як звичайно, але місто кулі — кусником лоєвої свічки, яка має бути так грубою, аби входила добре в дуло стрільби. Єсли ся таким набоем стріляє 20 кроків в дошку з мягкого дерева, яка має бути на одну цалю (інч) грубости, то свічка перелетить через неї а може лиш відлетить кілька кусників лою; проте не треба стояти близько дошки.

48. Казати стріляти до себе.

Робить ся кулю зі стопленого олова і живого срібла. Такі кулі є до правдивих оловяних куль цілком подібні, але при найменшій притиску розлітають ся. Такими то кулями кажуть стріляти до себе магіки.

49. Як носити в ситі воду.

Возьми кусник леду, то буде вода, але замерзла.

50. Зробити, щоб стрілець не міг прострілити паперу на 12 кроків.

Треба набити стрільбу кулею з розтопленого олова і живого срібла.

51. Зробити, щоб вода з одної склянки переливалась до другої.

Бере ся до сего кілька склянок і ставляє ся їх в ряд так, щоб все одна стояла висше

як друга. Опісля наповняєсь сю склянку, яка найвисше стоїть водою і бере ся вовняну крайку (широкий шнурок) якої один кінець так вкладаєсь до повної склянки, аби в кожній досягав дна і аби другий його кінець впадав аж но дно послідної склянки. В сей спосіб вода сплине через склянку з першої до послідної.

52. Як можна в ночі читати письмо без світла.

Тримаєсь вглублене зеркало так над письмом, аби його блиск падав на него, а так буде можна вигідно читати.

53. Зробити, щоб з лійки дим виходив.

Бере ся до сего досить велику лійку з малим отвором. Під сю лійку поставлену на столі впускає ся клуби цигаретового диму, який буде опісля через отвір дуже поволи виходити.

54. Зробити, щоб гріш зник.

Кладе ся на долоню малий гріш, приліпивши до нігтя вказуючого пальця кусничок воску. Коли руку замкне ся, то треба так зробити, щоб віск приліпив ся до гроша. Наколи ся руку отворить, то гріш зникне, позаяк висить в долині на нігті, підчас коли показуєсь лише долоню.

55. Зробити, аби хтось не міг викинути хусточки через отворекі двері.

Ставляє ся особу на 3 до 4 кроки від отворених дверей обернену плечима до дверей,

каже ся її голову на ліво до дверей обернути і щоб в тій позиції викинула хусточку від носа за двері; немало буде сьміху, коли сего не зможе зробити, але все задалеко на ліво трафить.

56. Поставити яйце на кінци.

Трясе ся так довго яйцем, поки жовток не змішає ся рівно з білком. Тоді можна буде поставити яйце на кінци, щоб не перевернулось.

57. Ся сама штука на инший спосіб.

Робить ся в яйци малу дірку, всипуєсь до него одробину живого срібла і затикає ся воском, почім яйце стане на кінци.

58. Зробити, щоб дві особи могли засьвітити сьвічки.

Обі мусять клячати на одній нозі, а другу мусять тримати одною рукою в гору. Потім дає ся одній засьвічену сьвічку, а другій згашену, яку має засьвітити.

59. Зробити, щоб вода в папери кипіла.

Загинає ся чвертку паперу на всі сторони, щоб з неї вода не витекла. Опісля тримає ся рурку наповнену водою над сьвічкою. Доки буде вода в рурці, доти папір не затліє.

60. Сьвічку в воді засьвітити.

Треба зробити сьвічку з фунта воску, 2 унцій сірки, 2 унцій негашеного вапна і од-

ної унції олійку з волоских оріхів, яку то мішанину мішає ся і обліпляє доокола гно-та. Така свічка засвітить ся в воді.

61. Дивна фляшка.

Виверти в дні фляшочки дірку, заткай її ляком, в яким зроби розпаленою голкою ма-лу дірку. Єсли таку фляшку наповнить ся во-дою і заткає ся корком, то з неї nebude нічого течі і можна дати її комусь до руки. Наколи однак витягне ся з неї корок, то спідним отво-ром витрисне тонка струя води, позаяк по-вітре тисне її з гори.

62. Оливою загасити огонь а водою засвітити.

Запалює ся нафту або камфору. Єсли ся до сего вляє оливи, то полумя згасне, наколи же наляє ся скоро води, то буде ще сильній-ше горіти як передтим.

63. Зробити, щоб на лушпині яйця вчинилось випукле письмо.

Бере ся яйце з грубою лушпиною, обми-ває ся його, висушуєсь і пише ся на нїм кіль-ка слів розтопленим товцем. Опісля кладе ся яйце до сильного винного оцту, а він виїсть глибоко в тих місцях, на яких нема товщу. По трех годинах винимає ся яйце з оцту, об-миває ся на нїм випукле письмо.

64. Випукле письмо на марморі.

На марморовій плиті пише ся щонебудь

грубо з'ятим пером, вмоченим в розтопленім воску і вливає ся на неї салітрового квасу, який по якімсь часі виїсть мarmor на тих місцях, де нема воску до певної глибокості і рівномірно, почім можна буде спостеречи випукле письмо, де ся „сервасер” зляє і віск усунеться.

65. Питане і відповідь.

Напиши на деревляній таблиці, висячій на стіні, крейдою яке питане, низше же потайно відповідь кінцем лоевої свічки. Наколи будеш стирати питане сухою губкою, то спадаючий порошок зависне на писаних лоем буквах і покаже ся біле письмо.

66. Як писати ясними течами, аби письмо було чорне.

Натри добре папір, на яким маєш писати порошком з галясівок і вітриолу, щоб його поверхня була горбковата, опісля пиши на ній водою, пивом і т. п. а повстане читке письмо.

67. Зробити, щоб одне письмо зникло а инше письмо показалось.

Пиши на папері розчином з вітриолу і води в рідких рядках, то нічого не буде можна видіти. Опісля змішай троха попелу зі спаленого полотна з гумовою водою, то отримаєш теч подібну до чорнила. Тою течею пиши

між попередніми рядками. Се послідне пи-
мо зникне, наколи змиєш його губкою змоче-
ною в галясовій воді, а сейчас покаже ся по-
передне письмо.

**68. Зробити, щоб прутик леду (сопель) так
примерз до стола, що його не зможе ніхто
відорвати.**

Возьми прутик леду, який звичайно за-
мерзає на краях дахів (стріхах) або на вік-
нах, огладь його зі споду, посип коло него
соли, зачекай хвилю, то так примерзне до
стала, що ніхто не зможе його відорвати.

69. Як в руці спечи яйце?

Зроби в яйці дірку, виляй з него трохи
білка а місто того наляй сильної горівки (віс-
ки), обернувши же дірку в руці тримай його
так через хвилю, а ствердне так, що можна йо-
го буде їсти.

70. Щоб вода змиски піднесла ся до горшка.

Вляй до миски тільки води стільки її змі-
стить ся в горшку, який хочеш наповнити. О-
після спали в горшку кілька кусників паперу
або трохи клоча і переверни його нагло на
миску. Тоді вода вйде до горшка.

71. Як підчас обіду печи яйці на столі?

Наливає ся до глибокої тарілки винного
спіритусу, запалює ся його і кладе ся до не-
го яйці, а в коротці спечуть ся.

72. Зробити, щоб кусник дерева не згорів.

Кладе ся кусник дерева до горшка в яким варить ся много алуно. Дерево таке буде вправді тліти, але не згорить ніколи на уголь.

73. Зробити, щоб голка на воді плавала.

Витри добре голку, щоб була цілком суха і вложи її на воду в горнятку дуже осторожно, аби нараз цілою своєю довгостию на воду впала; опісля голка буде по воді плавати.

74. Вимахувати склянкою води так, щоб ані капля не вилялась.

Вложи на склянку в самій горі бляшану обручку з двома по обох її сторонах простолеглими рурками рівнож з бляхи і прикріпи при них 3-локтевий шнур так, щоб оба його кінці переходили через рурки, при кінци котрих поробиш гузи.

Наповни опісля склянку до три чверти високости водою, возьми за шнур так, щоб склянка на нїм висїла прямо, вимахуй склянкою з початку поволи, дальше чимраз скорійше, а вкінци в колесо тоді зі склянки ані крапля води не випаде, навіть еслиб склянка підчас вимахуваня обернулаь верхом в долину.

75. Червоне вино на біле а біле на червоне сейчас замінити.

Наколи до фляшки білого вина даш одробину порошку „фернамбук”, то воно сейчас

почервоніє; наколи же вляеш до него кілька капель цитринового соку, то в одній хвили зробить ся біле.

76. Зробити, щоб в склянці показувались всілякі предмети.

Вливає ся до склянки чисту воду і вбиваєсь свіже яйце. По хвилі зачне теч яйця творити різні предмети а особливо подібні до домиків.

77. Приладити мокрий папір, а прецінь даючий ся легко запалити.

Розпусти салітру в зимній воді і змачай в тій течі кусник паперу, а легко запалить ся, мимо того що є мокрий.

78. Як замікити воду в теплій печи на лід?

Накрий посудину наповнену водою кусником грубого полотна, вмочи в етері вітриолу, положи його на протягу і повтаряй кілька разів мачане. За чверть години опісля замінить ся вода в лід.

79. Щоб яйце по столі ходило.

Зроби в яйци дірку і видобудь з него теч, вложи пявку або хруща до середини і заліпи зручно тістом. Коли се зроблене, приложи засвічену свічку до яйця; куди свічкою поведеш, яйце буде за нею котитись.

80. Як перетяти склянку без ножа.

Возьми чисту склянку, обвяжи її в тім місці, в яким має бути перетята ниткою, насиченою сильно терпентиновим олійком, засвіти нитку, а попіл з неї змий квачем, змоченим в воді, то склянка буде перетята в сім місці, де находилась нитка.

81. Щоб живі раки стались червоними.

Вложи раки до спіритусу, а сейчас почервоніють.

82. Представити в склянці потрійну теч.

Наляй до склянки води або пива, опісля оливи а вкінци спіритусу.

83. Письмо на яйцях.

Вложи яйце в розтоплений віск, опісля можеш на ній писати новим пером а навіть рисувати голкою. По написаню вложи яйце в оцет, а будеш мати готове письмо.

84. Зробити, щоб в годині почала рости салата.

Помішай огородову землю з негашеним вапном (2 части землі а 1 вапна), і посій на ній змягчене в виннім спіритусі насіне салати. Поляй опісля сю землю, а в короткім часі побачиш як салата почне рости. Се саме можна зробити і з петрушкою.

85. Як розлупити камінь шнурком?

Треба розжарити камінь запаленими дрібними дровами, змочити шнурок і натягнути його скоро по скиненню попелу над каменем, запати його на самій середині а піднесши в гору, спустити нагло на камінь. Тоді камінь розлупить ся в сім місци, на яке впав шнурок. Чим більше камінь розжарений, тим скоріше вдасть ся розлупити.

86. Зледоватілі баньки з мила.

Розроби в сніжній воді тільки мила, щоб можна в сім розчині пускати глиняною люлькою баньки. Опісля винеси сей розчин разом з люлькою на мороз, а наколи зачне мерзнути, тоді буде найліпша пора до отриманя зледоватілих баньок. Пусти зараз одну баньку, а наколи не вдасть ся, другу і т. д. аж вдасть ся. Нехай банька зістане висіти на люльці, або нехай спаде на відповідний до сего сухий предмет. Зразу покажуть ся на поверхни баньки малі точки, з яких поволи зробить ся зьвізда, яка опісля так побільшить ся, що з часом обійме половину зледоватілої баньки, що без сумніву справить дуже гарний вид. Однак не всі морозні дни сприяють тим „астрономічним” експериментам.

87. Вносячий ся і спадаючий папіровий циліндер.

Зроби з паперу циліндер (високий капелюх) порожний, якого один кінець має бути

замкнений, другий же отворений і повіш його на нитці отвором просто в долину. Опісля засьвіти під ним спірітус, через що воздух в нїм розширить ся в наслідок чого цілий циліндер враз з находячим ся в нїм воздухом буде лекший, як звичайний воздух і циліндер піднесе ся під саму стелю кімнати, а наколи зменшить ся в нїм тепло, впаде на долину.

88. Зробити, щоб олово, або инший металъ плавав по воді.

Положи платок малярського золота на воду, а на него клади поволи кусники олова або иншого металю. Тоді платок золота замінить ся в мішочок, у нутрі якого олово або инші металі будуть плавати по воді.

89. Стопити малий мідяний або срібний гріш в оріховій лушпині.

Насип до половини лушпини з волоского оріха порошку, приладженого з двох частий сухої салітри, одної части сірки і троха живиці. Положи на се гріш, посип тим самим порошком і запали те все за помочию угля. Тоді наступить дуже скоро спаленє, по якім кинь лушпину до води. В ній покажесь, що гріш стопив ся на брилку, підчас коли лушпина зістала не ушкодженою.

ЧАСТЬ II.

Штуки з картами.

1. Відгадати, чи котра карта є фігурою (образком) чи ні.

Бере ся з талії карт, яку тримає ся в руці під накритем, одну карту по другій і каже ся при кожній винятій карті перед тим доки її кине ся на стіл, чи вона є фігурою то є образком, чи ні. Легка то справа, наколи ся перед тим назначило карту для чутя. В тій ціли пробиває ся фігурку (хлопця, даму і короля) зі сторони мальованої в однім або в двох рогах тоненькою голкою, так, що на стороні противній зробить ся мала випуклість (малозначний горбок). Вглублене на стороні мальованій заповнює ся одробиною розпущеної арабської гуми, опісля сушить ся, а випуклість на лівій стороні пригнітає ся легко, так, що лише позістає малий, невидимий, але намацальний значок. По тім значку мацає ся при витяганю карти, а так можна означити чи вона є фігурою чи ні.

2. Карта витягнена з кишені.

Бере ся дві талії карт, які є відвортною стороною цілком подібні до себе, а лише тим ріжняться, що одна талія є о одну лїнійку довша від другої. Обі талії тримає ся в кишені, однак аби їх не заміняти, довшу в лівій а коротшу в правій кишені; аби уникнути ще всякого підозріння, можна грудну кишеню переділити швом і до неї вложити обі талії. Хотячи показати штуку, винимає ся довшу талію з кишені, каже ся з неї кому з товариства витягнути одну карту і обертає ся плечима під час коли другі карту оглядають, під позором, що ніби не хоче її видіти. Підчас того витягає ся коротшу талію і до тої талії каже ся вложити витягнену карту. Опісля той, що показує штуку, каже комусь талію вложити до порожної кишені, вишукує в ній за поміцію чутя довшу карту, витягає її і показує товариству, яке в ній пізнасть запам'ятану карту.

3. Карта наперед означена.

Каже ся талію карт так обтяти, аби одна карта напр. король червїнний була трохи більша від інших карт, але найбільше о одну лїнійку. Опісля мішає ся карти, кладе ся їх на стіл і говорить ся до котрої жінщини: Виджу, що пані дуже сприяє король червїнний; потім збирає ся карти так, щоби ширша карта зістала на верху, що дуже легко зробити, наколи положить ся руку на талії і вказуючим пальцем висуває ся ширшу карту до лівої, великим же

пальцем зісуває ся рівночасно половину талії, положену над ширшою картою до правої сторони, почім ся збирає. Вкінци просить ся то-ту жєнщину, до котрої ся говорило, щоб піднесла верхну карту і переконала ся, що карта та представляє дійсно червінного короля.

4. Показану карту відгадати.

Дає ся котрому з гостей талію карт, в якій находить ся ширша карта аби її перемішав. Ту талію положену на верх збирає ся на ширшу карту, котру не видівши сам, показує ся иншим. Опісля піднесєну половину талії мішає ся з другою оставшою. Діставши талію до руки, переглядає ся карти і показує ся ширшу карту, яку перед тим виджено і спам'ятано.

5. Карта знайдека під накритем.

Показуючий сю штуку дає котрому з гостей талію карт, в якій находить ся одна ширша, щоб після вподоби помішав і опісля йому віддав. Потім збирає талію на ширшу карту і каже кому піднести карту, яка лежить на верху позісталой половинни талії, каже ся то-ту карту собі запам'ятати і знов на давнім місци положити, а на ню спускає ся зібрану половину талії. Вкінци кладе ся талію під обрус або накриває ся хусткою і вишукує ся легко запам'ятану карту, позаяк вона зараз під ширшою находить ся.

6. Витягнену карту пізнати за помочию кістки.

Бєре ся талію карт вістових, витягає ся

з неї трийцять карт червінних і обтинає ся їх так, що сімка буде ширша як інші карти. Опісля мішає ся тринайцять карт, збирає ся на ширшу, показує ся її, сам не оглядаючи, кладе ся зібрані карти на решту карт і мішає ся, кажучи, що запам'ятану карту винайде ся через киненє кістки. І дійсно, коли ся звичайну кістку кине і счислить ока з верху і з під споду, випаде число сім.

7. Дві вибрані карти відгадати.

Ще інтереснійшим будуть картяні штуки, наколи має ся в талії дві карти, даючі ся легко витягнути, одну трохи довшу а другу трохи ширшу. Бере ся талію карт до лівої руки, приступає ся до котрого з гостей, збирає ся на довшу карту, каже собі її запам'ятати і спускає ся піднесені карти на талію; опісля іде ся до другого гостя, збирає ся на ширшу карту і каже її собі також запам'ятати. Потім дає ся карти мішати і подає ся кожному з легкостю карту, яку собі запам'ятав.

8. Чи король чи дама?

Талію карт так ся обтинає, що чотири королі трохи є ширші, чотири же дами трохи є довші від інших карт. Коли ся цілу талію змішає, збирає ся чотири купки на ширші карти і розділяє ся решту карт на ті чотири купки. Опісля збирає ся ще раз з кожної купки на довшу карту. В такий спосіб зробить ся вісім купок, а в кожній буде находити ся дов-

ша або ширша карта. Тоді питає ся кожного з присутних, чи жадає короля чи даму і дає ся йому після бажаня купку з довшою чи ширшою карткою.

9. Заміняні аси.

Бере ся червінний ас і приліпляє ся од-робиною мила на його знаку око аса винного. Так само бере ся ас винний і приліпляє ся на його знаку око аса червінного. Показує ся тоді ас винний і кладе ся його під стопу котрої особи, при чім однак стирає ся зручно з него приліплене око. Опісля показує ся ас червінний і кладе ся під другу стопу тої особи, стираючи так само з него приліплене око. Зробивши потім кілька „гокус-покус”, питає ся особи, чи знає ще, під котрою ногою ас червінний, а під котрою ас винний лежить, опісля каже карти кому іншому підносити, а товариство з зачудованем запримітить, що карти під ногами змінили своє місце.

10. Карти заміняні.

Карти, які хоче ся позірно замінити, треба мати подвійні. Єсли напр. дама червінна і хлопець червінний мають змінити свої місця, то треба мати обі карти подвійні. Дальше здирає ся верхню половину карт і зліплює ся даму і хлопця противними сторонами то є задними так зі собою, що на одній стороні кожної карти дама а на другій буде видний хлопець. Тепер кладе ся два капелюхи на двох

столах, або на однім столі, однак так, аби оба капелюхи були значно від себе віддалені. Опісля показує ся даму і кладе ся під один капелюх причім обертає ся карту, маючи вже руку під капелюхом так, аби хлопець був на горі; так само показує ся хлопця і кладе ся під другий капелюх і обертає ся так, щоб на верху була дама. При запитуваню ся присутних, де лежить дама а де хлопець, показує ся їм, що обі ті карти змінили свої місця.

11. Карта безіменна.

Здирає ся з двох карт задні сторони і зліплює ся їх так, що повстане карта, яка з обох сторін буде показувати задну часть карти. Коли таку карту положить ся на талії і каже ся комусь піднести з просьбою аби її назвав, то він не зможе сего зробити, з чого товариство буде мати чимало сьміху.

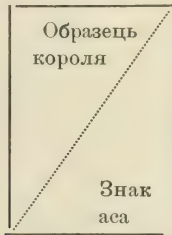
12. Паристе чи не паристе.

Бере ся дуже обережно як найтонші карти і зліплює ся дві з них через намащене милом так, аби передна (фронтва) часть одної, чіпалася задної сторони другої. Опісля вкладає ся зліплені карти між дванайцять інших і питає ся, чи число карт триманих в руці має бути паристе чи не паристе. В першім разі розділює ся підчас числення зліплені карти, що можна скоро зробити за помочию легкого натиснення; в другім разі лишає ся карти зліплені. Коли інші карти є грубші, як обі

зліплені, то штука зробить більше зачудова-
нє.

13. Король-витель.

До тої штуки потреба аса червінного, жо-
лудного короля і інших трох карт нарочно до
сего приладжених. Ті три карти, якими ма-
ють бути позісталі в талії три королі і аси, ді-
лить ся через перекутню на два трикутники, з
котрих один представляє половину образця
короля а другий половину аса. Кожда з сих
карт буде мати слідуєчий вигляд:

Бере ся бо короля винного, дзвінк' вого і
червінного, робить ся на них перекутне зятя-
те з одного рога до другого протилежного, аби
можна здерти з карти від того перетятя по-
половину асового поля заняти і приліпляє ся ті
асові половини на видертих місцях королів.

Зачинає ся штука оповіданєм менше-біль-
ше такого змісту: „Слухайте, панове, як вели-
ких діл доказував колись славний козак Го-
нівітер. Було раз чотири королі, які провади-
ли між собою завзяту війну, хочачи собі при-

власнити край, котрого король недавно помер, не полишивши наслідника. От видите чстирох королів і великий край”. (Втім показуючий бере три штучно приладжені карти до руки, складає їх, опісля розкладає в виді вахляра, так, що половини асові накриті половинками королів. Половину аса третого накриває ся цілим королем жолудним, на котрий кладе ся цілий ас червінний.

„От, видите панове, чотирох королів і ас червінний — край, о котрий між собою провадять борбу. Тимчасом наспіла хвиля рішучого бою. Тоді жолудний король наймає згаданого козака Гонивітра, який проти неприятельських королів так несподівано виступив, що оба зникли без сліду”.

(В тій хвили дує показуючий в карти, складає їх, розкладає і показує, що є ще лише король жолудний і чотири аси.

Заміна чотирох королів і одного аса на одного короля і чотири аси відбуває ся дуже легко. Складає ся пять карт, обертає ся їх бере ся їх на спідну визшу сторону і розкладає ся знов в виді вахляра. Таким чином будуть половини королів картами на них лежачими накриті а половини асів видні. По зробленю сего видить ся чотири аси і одного короля, то є короля жолудного.

Опісля показуючий говорить: „От видите панове тепер ті самі карти, які передтим виділись, а чейже зникли з них три королі, а тільки лишились їх краї, котрі представляють аси. Що я тих трох карт в вашій присут-

ности не викинув і на їх місце не взяв інших, тож не заперечите, що сеї чародійської переміни довершив Гонівітер”.

14. Позірне роблене „вольти”.

Дійсне роблене „вольти” є, если порядно і не запримічено має відбути ся, так тяжким, що аматори в магії з великим трудом можуть сего навчитись. Длятого подаємо тут штуку, котру можна легко виконати і котру зрителі будуть безперечно уважати за зроблене „вольти”.

На французській картї, яка представляє короля, або хлопця, або даму робить ся на передї обох погрудий, які находять ся на згаданих картах, легке затяте, так аби одно з погрудий могло бути видерте. Так само поступає ся з другою картою і доповняє ся віддертою половиною одної карти то, чого не достає другій. Тим способом можна легко зробити, що одна карта представляє з гори короля, а з долини даму. Таку карту кладе ся на талію і мішає ся, однак так, аби приладжена карта все на сподї лишилась. Опісля показує ся талію, беручи її так до руки, аби половина показаної карти була накрита пальцями. Дальше накриває ся отворену половину показаної карти пальцями другої руки, бере ся в ту руку талію і усуває ся першу руку. Тоді зрителі побачать другу половину карти, а що вона є цілком іншою фігурою, то всі будуть думати, що видїли іншу карту. Аби уникнути дослідів,

говорить опісля показуючий обоятно: „То була „вольта”, та штука є вам певно всім відомма, відвертає ся аби приступити до иншої штуки і кидає підроблену карту на бік.

15. Дійска „вольта”.

Під робленем „вольти” розуміємо ту зручність, при якій карти так скоро і незначно в руках збирає ся, щоб того присутні не спостерегли, аби яка карта чи які карти в певнім місци зверху або на споді лежали. Можна се зробити двома, або лише одною рукою. Аби зробити „вольту” двома руками, треба взяти талію до лівої руки, в половині її розділити і вложити в переділ палець перстеновий (палець, на яким носить ся перстень). Опісля кладе ся праву руку на талію так, аби того, що ся під нею робить, гості не виділи, потім стискає ся добре талію великим пальцем і трома иншими пальцями, аби зпереду не завважано, що палець перстеновий лежить в середині і бере ся спідну часть талії великими, середнім і перстеновим пальцем правої руки.

Хотячи робити „вольту” то є хочачи, аби спідна купка дістала ся на верх, так, аби карти, находячі ся під перстеновим пальцем лежали на верха, підносить ся горішну купку чотирома пальцями лівої руки так, якби ся книжку отворяло, потім відпихає ся або підносить згаданими пальцями правої руки долішну купку так, аби край на ліво остав на своїм місци, край же на право так далеко був піднесений, щоб горішна купка пальцями лі-

вої руки вигідно під нею могла бути переложена, а робить ся сей переклад скоро і неспостережено, через що „вольта” буде зроблена. Тут треба ще додати, аби карти горішньої купки лиш першими членами чотирох згаданих пальців лівої руки були тримані, через що улекшить ся значно переклад.

Зараз по довершеню перекладу вміти дати купкам різне положенє.

1. Мають вони бути так получені, аби становили одну купку, до чого треба лиш пальці витягнути і тримати талїю вільно в лівій руці.

2. Купки можуть йти й наперехрест, до чого треба лиш по зробленю „вольти” правою рукою пересунути горішню купку з правої на ліву сторону.

3. Можна купки від себе відділити, так, що в кожній руці лише одна купка находиться, а іменно долішня часть в правій, горішна в лівій, що стане ся тоді, наколи по зробленю „вольти” спідна часть в правій зістане, а не получить ся з горішною лівої руки.

Наколи „вольта” має зробити ся одною рукою, тоді поступає ся так: Між талїю так само в лівій руці розділену всуває ся скоро палець перстеновий і малий кладучи заразом палець вказуючий і середний на верху талїї і відсуває ся правою рукою.

Хотячи тепер зробити „вольту”, витягає ся чотири пальці з горішною частью талїї і втягає ся її під спідну половину так, що тримає ся долішню пальцем великим і вказуючим,

горішнну же пальцем середнім і перстеним — роблячи легкий зворот. Опісля притискає ся горішнну часть замінену на долішнну пальцем перстеним і малим до спідної части, заміненої на горішнну, винимає ся палець вказуючий і середній з між обох частий і складає ся обі получені купки в одну талію, так само лівою рукою, а так зробило ся „вольту”.

Що, аби зробити „вольту”, треба великої зручности, кождий се признає. Є проте загальне переконанє, аби в робленю „вольти” так довго вправляти ся, аж пальці наберуть в незначнім виконуваню описаних уложень, такої вправи, що буде ся в можности зробити в одній минуті „вольт” одною рукою 15 до 20, а обома руками 20 до 25.

До списаних тут двох способів робленя „вольт” зачисляє ся ще і слідуєчі, хоть в дійсности вони до них не належать. Ними є:

а) Верхну карту переложити на спід.

Є то дуже легко. Бере ся талію карт до лівої руки в той спосіб, що вона стороною мальованою обернена на ліво, стане просто на ширшім краю, опісля послинивши трохи перстеним палець лівої руки, обнимає ся талію зпереду трома першими пальцями, а ззаду великим пальцем правої руки. Потім натискає ся перстеним палець лівої руки на верхну карту, витягає ся її, тримаючи талію правою рукою, на спід кладе ся тую на долоню лівої руки і кидає ся скоро на ню цілу талію.

б) Карту спідну переложити на верх.

Є цілком подібне до попереднього; одинока різниця полягає на тім, що мальованою стороною в лівій стороні не тримає ся на ліво але на право. Зрештою поступає ся так само.

в) Зробити так, аби верхна карта була спідною, а спідна верхною.

Є се більше жартом як зручністю, позаяк до сего нічого більше не треба, як лиш аби поділити талію на дві часті і так сї обі часті зложити, аби одна сторона мальована лежала верхом, друга сподом. Опісля кладе ся талію на кінці чотирох пальців і складає ся руку, через що талія оберне ся так, що верхна карта стане спідною а спідна верхною. Хотячи опісля мати спідну карту на верха, посуває ся знов талю на кінці пальців витягнуеної руки і складає ся її так, як попередно.

г) Замінити верхну карту спідної часті талії поділеної ка яку иншу.

Поступоване при тім є до першого (а) цілком подібне. Кілька змін на тім полягає, що ділить ся талію в середині на дві часті і ті так укладає ся, якби хтось книжку отворяв, аби горішна купка, стороною мальованою на ліво звернена, стояла просто, долішна же, стороною мальованою лежала на долину, а опісля верхну карту цілої талії перекладає ся не на долоню, але на спідну купку, через що верхна

карта то купки накритою зістане від верхньої карти цілої талії, то є на ню замінить ся. Хотячи же замінити сю карту на тамту, котра перше на верху лежала, тоді відлучаючи горішню купку від долішньої правою рукою, забирає ся zarazом скоро при помочи великого і вказуючого пальця верхню карту, яка є великим пальцем трохи наперед висунена.

16. Ас чи трійка?

Бере ся з талії трійку, витирає ся з неї долішне очко на чисто, по чім показуючий карту закриту рукою бере і питає ся, чи має показати аса чи трійку. Єсли ся жадає аса, то накриває горішне очко пальцем і показує карту, яку кождий буде вважати за аса. Наколи хтось жадає трійки, тоді показуючий кладе при вказуваню карти палець там, де зістало витерте очко, а кождий буде вважати карту за трійку.

17. Чвірка чи шістка.

Штука ся подібна в виконаню зовсім до попередної. Бере ся з французької талії шістку і стирає ся з неї середне очко на одній стороні. Наколи зрітелі схочуть мати чвірку, то тримає ся при показуваню великим пальцем нестерте з одної сторони очко; єсли жадають шістки, то накриває ся при показуваню карти великим пальцем порожнє місце, де було середне очко одної сторони.

18. Талію карт кинути так в кімнаті до гори, аби кожному з гостей причепила ся карта до носа.

Показуючий говорить о чародійських штуках і т. д. і питає ся опісля, чи вміє хто кинути до гори талію карт так, аби при спаданю причепила ся кожному з гостей до носа. Коли гості через довший час наломали собі досить голови і вкінци просять питаючого ся, аби їм сю штуку показав, відповідає тойже: я сам сего не вмію, а лише питав ся, чи з вас хто сеї штуки не докаже.

19. Найлекший спосіб, аби відгадати витягнену кимсь карту.

Кладе ся на столі талію карт, але так мішаних, аби спідна карта все на споді лишилась. Потім каже ся комусь витягнути зі середини карту, запам'ятати собі і на стіл положити, опісля кладе ся цілу талію на запам'ятану карту. Тепер каже ся талію зібрати і собі її подати. Опісля переглядає ся позірно карти, якби ся їх числило, а в дійсности шукає ся тої карти, яка перед тим лежала на споді, позаяк та карта, що находить ся перед нею, є картою запам'ятоною.

20. Запам'ятану карту в якімсь числі показати.

Треба собі запам'ятати карту. Дальше мішає ся карти не нарушуючи спідної, каже ся потім якунебудь карту зі середини витягнути, запам'ятати її, положити на стіл і на ню кладе

ся цілу талію. Опісля каже ся збирати і питаєсь, котра з порядку карта має бути картою запам'ятою. Числячи тепер карти так, аби сторона мальована була до гори обернена, то запам'ятою картою буде та, яка під тою картою лежить, а яка попередно на споді лежала. То перечислюване відбуває ся під столом скоро і кладе ся спам'ятану карту, наколи ся її знайшло, в жаданім порядку від гори. Опісля тримає ся карти горою і тільки карт ся вчисляє, кілька жадано, а послідна з них буде картою запам'ятою.

21. Та сама штука на лекший спосіб.

Памятає ся спідну карту і мішає ся позірно кілька разів так, аби спідна карта не була нарушена. Потім показує ся талію так, аби всі гості спідну карту виділи і її собі запам'ятали, не дивлячи ся самому на ню лиш мішаючи дальше пильно, але так, аби спідна карта знов лишилась на споді. Опісля бере ся руки з талією на зад, і питає ся, котра з порядку має бути картою запам'ятою. Наколи було число означене, то кладе ся наперед такі карти, які знято з верху талії, а коли припадає число означене, тоді витягає ся спідну карту запам'ятану.

22. Відгадати кілька карт через зрітелів запам'ятаних.

Показуючий кладе двацять карт на стіл парами коло себе і каже опісля кождому з

присутних запам'ятати собі дві карти (але з одної пари, а нї одну карту з одної пари а другу з иншої, лише так як вони в парах стоять на столї), опісля складає всі карти так, аби ті карти, які коло себе лежали, також разом лишились. Потім укладає карти після слїдуючої легкої форми:

M U T U S
D E D I T
C O C I S
N O M E N

Позаяк в тих чотирох словах кожда буква два рази приходить, то кладе ся карти, які коло себе лежали на рівні букви, як вказує слїдующий взорець, де карти першої пари через 1, другої через 2, третьої через 3 і т. д. є означені:

5	1	6	1	7
2	9	2	8	6
3	10	5	9	3
4	10	4	8	7

M	U	T	U	S
D	E	D	I	T
N	O	M	E	N
C	O	C	I	S

Опісля питає ся кожного з присутних, в котрім або в котрих рядах його карти лежать і означує після того з легкостію ті, які він со-

бі запам'ятав. Коли би напр. сказав, що його карти лежать в першому ряді, то будуть на буквах U, U, або на числах 1, 1 положені.

23. Та сама штука на більший розмір.

Розкладає ся 24 карти по 3 коло себе лежачі, потім збирає ся всі в купку, беручи разом ті, які коло себе лежали і укладає ся їх після слідувочої форми:

L I V I N I
L A N A T A
L E V E T E
N O V O T O

Укладає ся їх в ріжнім порядку, аби присутні думали, що карти кладе ся ріжно, аби штука видавала ся тяжшою, а от нпр. в порядку, як вказує слідувочий взорець:

5	1	2	1	4	1
5	8	4	8	7	8
5	3	2	3	7	3
4	6	2	6	7	6

L	I	V	I	N	I
L	A	N	A	T	A
L	E	V	E	T	E
N	O	V	O	T	O

Опісля питає ся кожного, в котрих рядах ті карти лежать, які він собі спам'ятав і означає ся їх дуже легко як при попередній штуці.

24. Воду в карті варити.

Складає ся карту в виді ложки, вливає ся до неї води і тримає ся над сьвічкою. Як довго буде в ній вода, карта не буде горіти.

25. Казати карті порушати ся на столі.

Штука, яку можна показати при не дуже яснім освітленю. Приліпляє ся воском довгий ясний волос одним кінцем до карти, другий же кінець причіпляє ся до гузика при убраню. Коли положить ся таку карту на столі і ходить ся коло него, то карта мусить ся в тім самім напрямі порушати.

26. Всі карти талії легким способом вимінити (казвати).

Часом випаде, що сидить ся на такім місци, з якого можна себе в зеркалі видіти. В такім разі тримає ся талію карт так перед чолом, що передна часть карти є обернена до товариства і до зеркала, називає ся передну карту, відкладає ся її, називає ся слідууючу і т. д. Викриття обманьства можна в сей спосіб уникнути, що показуючий поступає з певним супокоем і пізнавши яку карту, очи спускає на долину, надумує ся і взагалі лише украдкою до зеркала заглядає.

27. Витягнуену карту знов знайти.

Коли хтось витягнув карту і запам'ятав, каже ся йому вложити її знов до талії, при-

чим показуючий кладе скоро палець лівої руки поміж карту витягнену і спідні карти бере правою рукою, висуває наперед і кладе на гору так, що запам'ятана карта стане ся спідною, опісля скоро мішає, однак так, аби спідна карта спідною лишалась. Потім бере ся талію під стіл, удає ся, що будьто шукає спам'ятаної карти і показує ся її.

28. Підсунека карта.

Бере ся двацять до трийцять карт, розвиває ся їх в руці в виді вахляра так, аби задна сторона до гори була обернена. Узрівши і запам'ятавши собі спідну карту, тримає ся її наслиненим вказуючим пальцем так, аби можна було її на всі сторони пересувати. Єсли ся кого попросить до витягнення одної з представлених йому карт, то той майже все вибере одну з карт спідних, позаяк думає, що горішні є показуючому відомі. Там протє, де гість хоче сягнути, підсуває ся скоро виджену карту, а по довшій вправі стане ся легко тягнучому якунебудь карту підсунути.

29. Означену а опісля запам'ятану карту ви- найти.

Бере ся карти як при попередній штуці і просить ся кого, аби одну карту сзначив. Там, де карта лежить, підсуває ся спідну знану карту, бере ся правою рукою і витягає ся ту карту замість означеної, потім дає ся її тому, котрий собі вибрав, аби ту карту запам'ятав і знов

між інші вложив. Опісля складає ся карти, каже ся кому мішати, дальше бере ся до руки і винаходить ся легко запам'ятану карту.

30. Заміняти карту, яку хтось в руці тримає.

Висуває ся трохи наперед передпослідну карту, аби товариство запам'ятало собі її. Наколи то зроблено, спускає ся талію, завертає ся вогким трохи пальцем виджену спідну карту і просить ся в сій хвилі когось, аби спідну виджену карту талії витягнув, накриту на столі положив і своєю рукою накрив. Тоді питає ся показуючий гостя, чи пам'ятає ще, яку карту витягнув, а коли тойже карту вимінять, тоді просить ся його, аби ся переконав, чи не помиливсь. Гість підносить руку і пержонуєсь, що має иншу. Наколи тимчасом показуючий карту попередно виджену возьме аж до рукава, то може дати до переглянення і впевнити, що тої карти, яку товариство виділо, зовсім нема в талії.

31. Дванайцять карт так уложити, щоб їх в кождім ряді чотири начислити можна.

Коли ся жадає, щоб дванайцять карт на столі так уложити, аби їх в кождім ряді вздовж і поперек було чотири, то не один наломить собі даром голови, хоть штука ся дуже легка. Укладає ся наперед три ряди, а в кождім ряді по три карти, опісля кладе ся ще одну карту на першу першого ряду, одну на другий друго-

го ряду, одну на третю третього ряду, як сліду-
ючий взорець показує:

2	1	1
1	2	1
1	1	2

В той спосіб можна в кождім ряді не ли-
ше вздовж але і в поперек чотири карти начи-
слити.

32. Примушений вибір.

Розширяє ся в виді вахляра дванайцять до
пятнайцять карт талії французької, між якими
находить ся одна фігура (образець) так, аби
всі карти крім фігури були до половини на-
криті і не легкі до пізнання. Опісля показує ся
ті карти кому з просьбою, щоб собі скоро одну
з них запам'ятав. Дальше складає ся карти, мі-
шає і показує ся фігуру, як спам'ятану карту.

33. Труднійше мішане карт.

Того мішання, о яким тепер буде мова, ужи-
вати можна так при картах 32 пікетових, як і
при 52 вістових. При с'ім мішаню витягає ся
перші дві карти і кладе ся їх на давне місце,
витягає ся дві слідуєчі і кладе ся їх перед пер-
шими, витягає ся потім три слідуєчі і кладе ся

їх на давнім місци, знов витягає ся дві сліду-
ючі і кладе ся їх з гори і т. д. Треба однак па-
мятати слідующий припис: два над, три під. По-
передно треба вправляти ся 10 картами з фран-
цузської талії, які укладає ся в такім порядку:

Ас,	двійка,	трійка,	чвірка,	пятка,
1	2	3	4	5
шістка,	сімка,	вісімка,	дев'ятка,	
6	7	8	9	
		десятка.		
		10		

Коли ся їх після слідующей форми пере-
мішає:

12
34
567
89
10

наперед над тим, під 12, над 34, на спід, то кар-
ти будуть мати слідующее положенє:

8 9 3 4 1 2 5 6 7 10

по другім мішаню:

6 7 3 4 8 9 1 2 5 10

по третім мішаню:

2 5 3 4 6 7 8 9 1 10

по четвертім мішаню:

9 1 3 4 2 5 6 7 8 10

по пятім мішаню:

7 8 3 4 9 1 2 5 6 10

по шестім мішаню:

5 6 3 4 7 8 9 1 2 10

по семім мішаню:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Так отож по семикратнім мішаню повер-
нули карти до первісного положеня.

Наколи набере ся вправи, то можна таке

мішане робити з 32 картами пікетової талії. Аби однак пересвідчити ся, чи при мішаню не зайшла яка ошибка, подаємо слідууючий порядок, в яким по перших 3 мішанях карти лежати повинні:

Перед мішанем		По 1-ім	По 2-ім	По 3-ім
		мішаню		
Червінний				
ас	1	28	26	22
король	2	29	27	25
дама	3	23	17	7
хлопець	4	24	20	12
десятка	5	18	10	9
дев'ятка	6	19	11	3
вісімка	7	13	1	28
сімка	8	14	2	29
Винний:				
ас	9	8	14	2
король	10	9	8	14
дама	11	3	26	17
хлопець	12	4	24	20
десятка	13	1	28	26
дев'ятка	14	2	29	27
вісімка	15	5	18	10
сімка	16	6	19	11

Перед мішанем		По 1-ім	По 2-ім	По 3-ім
		мішаню		
Дзвінковий:				
ас	17	7	13	1
король	18	10	9	8
дама	19	11	3	23
хлопець	20	12	4	23
десятка	21	15	5	18
дев'ятка	22	16	6	19
вісімка	23	17	7	13
сімка	24	20	12	4
Жолудковий:				
ас	25	21	15	5
король	26	22	16	6
дама	27	25	21	15
хлопець	28	26	22	16
десятка	29	27	25	21
дев'ятка	30	30	30	30
вісімка	31	31	31	31
сімка	32	32	32	32

Пізнійше можна ся вправити в подібнім мішаню навіть 52 карт вістових. Аби однак можна переконати ся чи і тут не зайшла яка ошибка, подаємо слідууючу таблицю:

Перед мішанем:

Червінний

- 1) ас
- 2) король
- 3) дама

- 4) хлопець
- 5) десятка
- 6) девятка
- 7) вісімка
- 8) сімка
- 9) шістка
- 10) п'ятка
- 11) чвірка
- 12) трійка
- 13) двійка

Винний

- 14) ас
- 15) король
- 16) дама
- 17) хлопець
- 18) десятка
- 19) девятка
- 20) вісімка

По першім мішаню:

Жолудний

- 48) шістка
- 49) п'ятка
- 43) хлопець
- 44) десятка
- 38) дзвінкова трійка
- 39) дзвінкова двійка
- 33) дзвінкова вісімка
- 34) дзвінкова сімка
- 28) дзвінковий король
- 29) дзвінкова дама
- 23) винна п'ятка

- 24) винна чвірка
- 18) винна десятка
- 19) винна девятка
- 13) червінна двійка
- 14) винний ас
- 8) червінна сімка
- 9) червінна шістка
- 3) червінна дама
- 4) червінний хлопець

Перед мішанем:

Винна

- 21) сімка
- 22) шістка
- 23) п'ятка
- 24) чвірка
- 25) трійка
- 26) двійка

Дзвінковий

- 27) ас
- 28) король
- 29) дама
- 30) хлопець
- 31) десятка
- 32) девятка
- 33) вісімка
- 34) сімка
- 35) шістка
- 36) п'ятка
- 37) чвірка
- 38) трійка
- 39) двійка

По першім мішаню:

Червінний

- 1) ас
- 2) король
- 5) десятка
- 6) девятка
- 7) вісімка
- 10) п'ятка
- 11) червінна чвірка
- 12) червінна трійка
- 15) винний король
- 16) винна дама
- 17) винний хлопець
- 20) винна вісімка
- 21) винна сімка
- 22) винна шістка
- 25) винна трійка
- 26) винна двійка
- 27) дзвінковий ас
- 30) дзвінковий хлопець
- 31) дзвінкова десятка

Перед мішанєм:

Жолудний

- 40) ас
- 41) король
- 42) дама
- 43) хлопець
- 44) десятка
- 45) девятка
- 46) вісімка
- 47) сімка

- 48) шістка
- 49) п'ятка
- 50) чвірка
- 51) трійка
- 52) двійка

По 1-шій мішаню:

Дзвінка

- 33) дев'ятка
- 35) шістка
- 36) п'ятка
- 37) чвірка
- 40) жолудний ас
- 41) жолудний король
- 42) жолудна дама
- 45) жолудна дев'ятка
- 46) жолудна вісімка
- 47) жолудна сімка
- 50) жолудна чвірка
- 51) жолудна трійка
- 52) жолудна двійка

34. Казати десять особам тягнути карти, опісля помішати і кожній особі дати наповорот карту, яку вона витягнула.

Штука ся є найлекшою з тих, котрі ся показує за помочю тяжшого мішаня. Каже ся десять особам витягнути з цілої талії по одній карті, опісля збирає ся ті карти через особи запам'ятані після порядку, і не смотрячи на них мішає ся їх після способу низше поданого сім

разів, потім карти віддає ся знов після порядку, а кожда з тих осіб отримає свою запам'ятану карту.

35. Двом особам віддати ті карти, які ся від них отримало.

Каже ся двом особам витягнути з цілої талії по пять карт. Опісля каже собі показуючий дати пять карт від особи А і кладе на них пять карт особи Б. Дальше мішає ся після ч. 33. Хочачи по дворазовім мішаню віддати карти, дає ся : 1. дві Б; 2. дві А; 3. дві Б. 4. три А; 5. одну Б; відтак кождей свої карти пізнає. Хочачи карти по 3-разовім мішаню віддати, дає ся: 1. чотири А; 2. чотири Б; 3. одну Б. По 4-разовім мішаню дає ся: 1. чотири А; 2. пять Б; 3. одну Б.

36. Згублена вівця.

Розширяє ся 10 карт в формі вахляра, каже ся особі А витягнути четверту карту, запам'ятати її і знов на давне місце вложити, особі же Б п'яту карту, запам'ятати і на давне місце вложити. Опісля мішає ся карти після знаного способу і по кождім мішаню каже обом особам свої карти витягнути. Особа А буде все свої карти видіти, а Б стратить свою карту і доперва по семім мішаню, о чім треба її повідомити, знайде згублену вівцю.

37. Карти пікетової талії через мішане в певнім порядку уложити.

Коли карти пікетової талії через мішане

мають бути так уложені, аби не лише кольори (фарби) були відділені, але щоби також поодинокі карти в кожній масти лежали після своєї вартости (старшини), то укладає ся наперед всі карти так, як то показує слідуєчий перший взорець (перед мішанем), опісля мішає ся їх після ч. 33, а по першім мішаню будуть карти в тім порядку по собі слідувати, як то є виказане в сім самім взірци (по першім мішаню).

**Положене
перед мішанем:**

1. Черв. хлопець
2. „ дама
3. „ девятка
4. „ десятка
6. „ ас
7. Винна сімка
8. Червінна сімка
5. червінний король
9. червінна вісімка
10. Винна вісімка
11. винна девятка
12. винна десятка
13. жолудний король
14. жолудний ас
15. винний хлопець
16. винна дама
17. винний король
18. жолуд. хлопець
19. жолуд. дама
20. винний ас

21. дзвінкова сімка
22. дзвінкова вісімка
23. жолуд. девятка
24. жолуд. десятка
25. дзвінкова девятка
26. дзвінкова десятка
27. дзвінковий хлопець
28. жолуд. сімка
29. жолуд. вісімка
30. дзвінкова дама
31. дзвінковий король
32. дзвінковий ас

**Положене
по першім мішаню.**

1. жолуд. сімка
2. жолуд. вісімка
3. жолуд. девятка
4. жолуд. десятка
5. жолуд. хлопець
6. жолуд. дама
7. жолуд. король
8. жолуд. ас
9. червінна сімка
10. червінна вісімка
11. червінна девятка
12. червінна десятка
13. червінний хлопець
14. червінна дама
15. червінний король
16. червінний ас
17. винна сімка
18. винна вісімка

19. винна девятка
20. винна десятка
21. винний хлопець
22. винна дама
23. винний король
24. винний ас
25. дзвінкова сімка
26. дзвінкова вісімка
27. дзвінкова девятка
28. дзвінкова десятка
29. дзвінковий хлопець
30. дзвінкова дама
31. дзвінковий король
32. дзвінковий ас

38. Трійцять дві карти поділити поміж 8 осіб так, щоб кожда з них мала по чотири однакові карти.

Укладає ся пікетові карти як в першій ряді табелі ч. 37, стор. 76-77 мішає ся їх після ч. 33 лиш раз і роздає ся між 8 осіб по одній карті. Если ся їм роздало по 4 карти, то перша буде мати чотири сімки, друга чотири вісімки, трета чотири девятки і т. д.

39. Дати комусь такі карти, які він схоче.

Штука ся полягає також на мішанню в ч.37. (стор. 76-77) поданім. Наколи карти уложило ся в певнім порядку, числить ся їх накриті на стіл, називає ся їх притім в думці і викидає ся особі такі карти, які вона жадала, наколи ся на них прийде, не видівши їх попередно. Коли

нпр. хтось жадає самих хлопців, то дає ся йому карти 5, 13, 21, і 29, а той піднісши їх, переконає ся, що дійсно отримав чотири хлопці.

40. Трійцять дві карти талії пікетової так між дві особи поділити, щоб одна з них мала самі високі, а друга самі низькі карти.

Укладає ся трійцять дві карти наперед в тім порядку, в яким в лівім ряді слідуєчої таблиці є виказані, мішає ся після ч. 33 один раз, а отримає ся потім в таким порядку, в яким в правім ряді тої табельки є представлені. Опісля розділює ся їх між дві особи А і Б, даючи кожній по дві карти, і так А буде мати самі аси, королі, дами і хлопці а Б самі сімки, вісімки, девятки, десятки.

Перед мішаєм:

черв. дама
черв. хлопець
черв. сімка
черв. вісімка
черв. девятка

Перед мішанем:

черв. десятка
винний ас
черв. ас
черв. король
винний король
винна сімка
винна вісімка
дзвінк. десятка
дзвінк. сімка

По мішаню:

дзвінк. ас
дзвінк. король
дзвінк. вісімка
дзвінк. девятка
дзвінк. дама

По мішаню:

дзвінковий хлопець
дзвінкова десятка
дзвінкова сімка
червінний ас
червінний король
червінна сімка
червінна вісімка
червінна дама
червінний хлопець

винна дама
винний хлопець
винна девятка
дзвінк. дама
дзвінк. хлопець
винна десятка
жолудний ас
жолудний король
дзвінк. вісімка
дзвінк. девятка
жолудна сімка
жолудна вісімка
жолудна дама
дзвінковий ас
дзвінковий король
жолудний хлопець
жолудна девятка
жолудна десятка

червінна девятка
червіна десятка
винний ас
винний король
винна сімка
винна вісімка
винна дама
винний хлопець
винна девятка
винна десятка
жолудний ас
жолудний король
жолудна сімка
жолудна вісімка
жолудна дама
жолудний хлопець
жолудна девятка
жолудна десятка

41. Талію пікетову перемішати, зібрати, між три особи розділити і кожній сказати, кілька очок отримала.

Для певнішого збираня уживає ся до тої штуки двох карт ширших то є аса винного і аса жолудного. Карти укладає ся після сліду-ючого порядку:

Дзвінковий ас
Жолудна десятка
Червінна сімка
Червінна девятка
Винна десятка
Винна девятка

Червінний ас
Дзвінкова десятка
Винний ас (ширша карта)
Дзвінкова сімка
Жолудна вісімка
Червінна вісімка
Винна дама
Червінна десятка
Винна вісімка
Жолудний ас (ширша карта)
Жолудний хлопець
Дзвінкова вісімка
Жолудний король
Дзвінковий хлопець
Жолудна дама
Винний хлопець
Дзвінкова дама
Дзвінковий король
Червінна дама
Червінний король
Жолудна сімка
Жолудна девятка
Дзвінкова девятка
Винна сімка
Червінний хлопець
Винний король

Показує ся карти, щоб переконати гостей, що находять ся в найбільшій непорядку, мішає ся їх після ч. 33 і збирає ся на першу купку особі А і каже ся що отримала 71 очок. Дальше збирає ся на другу ширшу карту, дає ся другу купку особі Б і каже ся їй, що дістала 109 очок. Позісталу на столі решту дає ся як третю

купку особі В і каже ся їй що має 36 очок. При численю очок значить, як звичайно, ас 11, король 4, дама 3, хлопець 2, а решта карт тільки, скільки очок кожда представляє. Карти першої купки є:

Жолудна девятка	9 очок
Дзвінкова девятка	9 очок
Дзвінкова дама	3 очок
Дзввінковий король	4 очок
Дзвінкова вісімка	8 очок
Жолудний король	4 очок
Винна дама	3 очок
Червінна десятка	10 очок
Дзвінкова десятка	10 очок
Піковий ас	11 очок
	<hr/>
	71 очок

В другій купці лежать:

Червінна сімка	7 очок
Червінна девятка	9 очок
Дзвінковий ас	11 очок
Жолудна десятка	10 очок
Винна десятка	10 очок
Винна девятка	9 очок
Червінний ас	11 очок
Дзвінкова сімка	7 очок
Жолудна вісімка	8 очок
Червінна вісімка	8 очок
Винна вісімка	8 очок
Жолудний ас	11 очок
	<hr/>
	109 очок

В третій же купці:

Жолудний хлопець	2 очок
Дзвінковий хлопець	2 очок
Жолудна дама	3 очок
Винний хлопець	2 очок
Червінна дама	3 очок
Червінний король	4 очок
Жолудна сімка	7 очок
Винна сімка	7 очок
Червінний хлопець	2 очок
Винний король	4 очок

36 очок

42. Карти в кишені.

Забава ся може бути виконаною в порозуміню з другою особою, якій показало ся карту, котру показуючий витягнув з талії і сховав до своєї кишені.

Тепер дає ся цілу талію (з котрої витягнуло ся нпр. аса червінного) намовленій особі і каже ся їй побачити яку карту, затямити собі її і положити на стіл. Потім питає ся ту особу, яку карту собі вибрала, по чім наступає умовлена відповідь, що єсть нею ас червінний. Дальше просить показуючий сю особу, аби ще раз добре приглянула ся, чи не зайшла ошибка і чи та карта находить ся дійсно в талії; на се наступає потверджаюча відповідь. Опісля показуючий говорить: Милите ся, пане, тої карти нема в талії, але в моїй кишені; переконайте ся, чи ще є в талії. Намовлена особа

переглядає карти одну за другою в присутності товариства і не знаходить в талії своєї карти. Втім показуючий винимає з кишені карту і показує здивованим зрителям.

43. Сильний нюх.

Штуку сю можна виконати лише в порозуміню з іншою особою, найліпше же з курячим цигаро. Треба з ним порозуміти ся зглядом трех таємних знаків на 3 карти, нпр. аби на жолудь тримав цигаро на право, на вино в середині уст, а на червінь в устах на ліво. Опісля оповідає ся о надзвичайній прикметі псів, що то своїх панів пізнають нюхом, дальше твердить показуючий, що й він посідає такий нюх і обіцює се показати сейчас, еслиб його словам не вірено. Дальше кладе ся три карти ріжного кольору на стіл: жолудь, вино, червінь, говорячи: Я вийду на хвилю з комнати, а підчас того нехай котрий з гостей положить руку на одній з тих карт, причім нехай уважає аби жадної карти з місця не рушив; я поверну і по нюху пізнаю, на якій карті лежала рука. Коли отож має бути нюх досвідчений, то удає ся сильно обнюхуючи карти, якби провірувало ся їх запах і виходить ся з комнати. Тимчасом намовлений має на се уважати, на котрій карті рука лежала. При повороті дає тойже показуючому її умовлений знад, який на перший погляд легко пізнати. Опісля питає показуючий, котрий з присутних положив руку на карті і каже собі її подати, нюхає її позірно кілька разів сильно, якби хотів досвідчитись о її за-

паху і так обнюхує ся всі три на столі лежачі карти. Кілько разів понюхає ся карту, на якій після даного знаку мала лежати рука, удає ся, якби вона мала запах подібний до запаху нюханої руки; однакож трохи ще нюхає ся, обнюхуючи ще раз руку і означає ся вкінці ту карту як таку, на якій лежала рука, що викличе немале зачудоване.

44. Загадочне важене.

До сеї штуки приспособляєсь карти як слідує: Каже ся талію карт з винятком одної, яку затримає ся, зручному переплетчикови згори і з долини то є вузку сторону на пів лінії обтяти або скоротити. В той спосіб зможе показуючий по перемішаню талії через когось іншого так її зібрати на довгу карту, котру ся вложило до талії і котру треба собі добре запам'ятати, щоб все лежала на споді.

На тім полягає наша тайна. Дає ся комусь талію до мішаня, опісля бере ся її від него, збирає ся на довгу карту, котра тим способом буде лежати на споді. По зробленю сего обчисляє ся незначно довільне число карт, нпр. 12, і кладе ся їх під довгу карту, почім кладе ся знов спокійно талію на стіл. Дальше обіцяє показуючий присутним, що зібравши довільно талію буде в силі число карт позісталої части через важене в руці означити, почім збирає талію на довгу карту, зібрану купку бере до лівої руки, позісталу же купку на пальці правої

руки і удає, якби важив сю купку, щоб після неї означити число карт. Опісля заповідає ся число карт, тут 12 під довгою картою положених, як означено через важене і дає ся купку кому до перечислення. В тій хвили кладе ся знов кілька карт нпр. 4 під довгу карту. Наколи карти вже перечислені і подане їх число справджене, тоді кладе ся купку затриману на купці перечислених, збирає ся по раз другий на довгу карту, поступає ся дальше як попередно і означає вкінці число находячих ся тепер в купці карт $12 + 4 = 16$, що також буде справджене.

45. Одинайцята карта.

Бере ся 21 карт і укладає ся їх три купки по 7. Опісля каже ся кому з присутних вибрати собі в мисли одну карту і показати, в котрій купці вона знаходить ся. Дальше укладає ся купки, однак так, аби купка з вибраною картою була в середині. Опісля укладає ся знов три купки і питає ся, в котрій знаходить ся вибрана карта. По тім складає ся знов купки, укладаючи купку з вибраною картою в середині. Тепер по раз третій укладає ся купки і дізнавши ся, в котрій знаходить ся вибрана карта, складає ся купки по раз послідний, кладучи як попередно купку з вибраною картою в середині. Хотячи тепер вишукати вибрану карту, числить ся в мисли карти, а одинайцята з ряду буде певно нею. Хотячи однак надати штуці більше краси, кладе ся ту вибрану карту над спідною картою, висуваючи її троха на-

перед, аби її кінцями пальців легко хопити і зпід спідної карти витягнути можна. Опісля показує ся бавлячій ся особі спідню карту з запитом, чи би вона мала бути вибраною картою. По заперечаючій відповіді винимає ся карту, лежачу над нею, котра, як знаємо, є вибраною картою, удаючи якби ся витягнуло спідну карту і кладе ся її фігурою на стіл. Опісля перемішавши кілька разів карти, питає ся чи часом та карта, котра дістала ся на спід не була вибраною картою. По заперечаючій відповіді витягає ся і кладе ся її фігурою на стіл. Зробивши се саме ще раз, винимає і кладе ся третю карту спідну на стіл. Підчас коли вибираючий є того переконання, що показуючий вже не відгадає, робить ся кілька гокус-покус і відвертає ся одну карту, котра на загальне зачудоване буде вибраною картою.

46. Надзвичайне мішане карт.

Укладає ся пікетову талію карт в певнім порядку масти так, аби разом всі аси, дальше всі королі, дами і т. д. побіч себе лежали. Так уложену талію мішає ся в той спосіб, що ділить ся на дві часті і першу з них кладе ся на другу. То мішане відбуває ся так довго, доки на споді першої часті не покаже ся та сама карта, яка там перед мішанем находилась, нпр. винна с'їмка. Потім переглядаючи талію, побачить ся всі карти, уложені в первіснім порядку. Опісля укладає ся чотири купки, кладу-

чи на кожній купці за порядком по одній карті. Переглядаючи сі купки по черзі, побачить ся, що в них карти одної масти після своєї вартости по собі слідуєть: Ас, король, дама, хлопець і т. д.

ЧАСТЬ III.

Штуки рахункові.

1. Улюблене число.

Ся забава полягає на тім, що ряд чисел множить ся через якесь число, по чім добуток містить всегда якийсь ряд того числа, яке собі хтось як улюблене число означив. Коли нпр. число 3 зістало означене як улюблене число, то квот буде містити по довершенім множеню якийсь ряд самих трійок. Виконане сеї задачі полягає на тім, що числа від 1 до 9, винявши 8, пише ся в один ряд, опісля множить ся той ряд через таке число, яке повстало як добуток з множення улюбленого числа через 9. Коли нпр. хтось означив 3 як улюблене число, множить ся ті 3 через 9. що зробить 27. Через се число множить ся повисший ряд, а повсталий з сего добуток буде складати ся зі самих трійок, як слідує:

$$\begin{array}{r} 1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7\ 9\ \times\ 27 \\ \hline 8\ 6\ 4\ 1\ 9\ 7\ 5\ 3 \\ 2\ 4\ 6\ 9\ 1\ 3\ 5\ 8 \\ \hline 3\ 3\ 3\ 3\ 3\ 3\ 3\ 3\ 3 \end{array}$$

Коли би 9 було улюбленим числом, множить ся таких 9 через 9, що зробить 81. Через се число множить ся 1 2 3 4 5 6 7 9, а добуток викаже самі девятки.

2. Ошибка.

Зійшлись дві бабі на торзї, хотячи продавати яблука. Одна з них маюча пів копи (30) яблук, сказала до другої: Я продаю по два за цента, що зробить 15 центів, але йду до дому бо маю орудку, ати продай за мене яблука і принеси мені 15 центів. Друга же сказала: Я також маю пів копи (30) яблук і даю 3 за цент, тож ліпше можу продавати по 5 за 2 центи, то чей же все одно. І дійсно продавала кожний раз по 5 яблук за 2 центи. Коли однак все випродала і почислила гроші, мала лише 24 центи. хоч повинна була мати 25 центів, бо 30 яблук по 2 за цент робить 15 центів, а 30 яблук по 3 за цент робить 10 центів — разом проте 25 центів. Якже се стало ся?

Відповідь: Коли она продавала десять разів по 5 яблук, то повинна була перестати 5 яблук по 2 центи продавати, бо з полишених 10 яблук коштували два один цент. В той спосіб була би втругувала 25 центів, бо 10 полишених яблук належали до баби, котра пішла до дому.

3. Відгадати, хто в котрій руці має гроші до пари або не до пари.

Коли хто має в обох руках які гроші, в одній до пари, а в другій не до пари, то кажи

йому число, яке тримає в правій руці подвоїти, а число, яке тримає в лівій руці до сего дочислити. Коли є рівна сума, то було не до пари в правій руці; наколи не рівна, то було не до пари в лівій руці. Нпр. в правій руці має хтось 4, в лівій 5 центів; тепер кажи се, що має в правій руці подвоїти, буде 8, тепер додай з лівої руки то 5, счисли, то буде 13; отже нерівне число, проте в лівій руці було не до пари.

4. Штука безіменна.

3 п'ятнайцять нерівних чисел тільки вичеркнути, аби три оставші творили разом **20**.

Пише ся на таблиці слідуєчі числа і вичеркає ся всі аж до трех, які разом винесуть 20. Якже се зробити: Ось так:

1	1	1
3	3	3
5	5	5
7	7	7
9	9	9

Лишає ся одну 9-ку і дві 1-ки, які побіч себе означують 11. Так отримає ся число 20.

5. Зробити в додаваню (счислюваню) так, аби хтось, який з нами числить, не міг дочислити до **100**.

Наколи я зачну, то може хтось додавати довільне число, однак все менше як 11. Я

маю лише на се зважати, аби хочачи дійти перший до 100, передовсім числа: 1, 12, 34, 45, 56, 67 і 89 старатись перед ним займати. Отож зачинаю числити, хтось додає число менше від 11, нпр. 8, опісля я додаю 3, що зробить 12. Если хтось додасть по тім 10, то я додаю 1, а отримаю 23; если ся прийшло до 89 а хтось додасть найбільше 10, то я додаю 1, а тим чином дійду скорше до 100.

6. Коли дві особи разом на переміну числять до 30, як собі порадити, аби перший не міг дійти до 30.

Обі особи числять на переміну (пишучи числа один під другим на папери) з тим однак застереженем, що жадна з них не може нараз більше додавати (писати) як 6. Хто тут хоче виграти, мусить уважати, щоб до слідуєчих чисел доходив: 6, 16, 23. Наколи-б нпр. А хотів виграти, отож зачинає і пише число 2, тоді Б не може дійти до 9, позаяк нараз не може більше дочислити над 6. Нехай дочисляє що хоче, то всегда А дійде до 9, а в той спосіб до 16, 23 і 30.

Если-б нпр. Б зачинав і числив (написав) 1, тоді А дочислив би також 1, поступило ся дальше, як перше. Колиж би Б від 2 зачав, тоді можна би ся зараз пересвідчити, якби А 1 додав, а Б зараз по тім 6. Коли Б на числа 16, 23 уважає, тоді А не може виграти. З того виходить, що коли оба знають, о що ходить, той всегда виграє, котрий перший зачне числити.

7. Всілякі способи до відгадання числа, яке собі хтось помислив.

Перший спосіб.

Каже ся комусь подумане число подвоїти або через 2 помножити, до добутку додати 5, опісля вийшовше звідси число помножити через 5 і до того додати 10, а суму ту знов через 10 помножити. Каже ся по тім суму ту вимовити, відтягає ся від неї в мисли 350 і відтинає ся від решти дві послідні цифри, а зіставше число буде числом вибраним.

Нпр. якась особа вибрала собі в мисли число

то помножене через	2 =	14
до сего числа додай	5 + 14 =	19
19 помножи через	5 =	95
до того додай	10 =	105
105 помножи через	10 =	1050

Се послідне число кажи собі висказати і відтягни від него в мисли 350, а лишить ся 700, де перше число, є вибраним числом.

Другий спосіб.

Каже ся комусь подумане число подвоїти, до сего додати 4, суму сю помножити через 5, а до добутку додати 12, суму же ту через 10 помножити. Добуток каже ся потім вимінити і від него відтягає ся в мисли 320 і відтинає ся від решти два послідні числа. В той спосіб перше число (попередне) буде числом помисленим.

Нпр. хтось вибрав собі в мисли число	2	2
се помножене через	2 =	4
до сего числа додає	4 =	8
се помножене через	5 =	40
до сего додаєсь	12 =	52
52 помножене через	10 =	520

Се послідне число каже ся виповісти, відтягає ся від него 320 а від решти відтинає ся дві послідні цифри; в сей спосіб випаде помислене число 2.

Третий спосіб.

Каже ся комусь подумати якесь число і помножити його через 2. Опісля виміняє ся яке-небудь число і каже ся його до добутку додати. Вийшовшу суму каже ся через два поділити а квот собі сказати. Від него відтягає ся половину свого власного числа і так окаже ся подумане число.

Нпр. хтось вибрав собі число	11
се помножене через	2 = 22
до сего додаєсь нпр.	8 = 30
сума ся ділить ся через	2 = 15

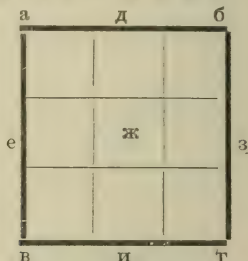
Се послідне число каже ся виповісти і відтягає ся від него половину власного числа (в сїм случаю $8:2 = 4$), а решта окаже ся числом вибраним.

8. Чарівний квадрат.

Девять чисел так умістити в квадраті, аби зі всіх сторін можна начислити 15.

1. Начеркує ся квадрат а, б, в, г, на столі і

ділити ся його слідуючим способом на 9 перегородок: а д б, е ж з, в и г.

Опісля каже ся комусь, аби числа 1 до 9 так в перегородках квадрату повписував, аби кожного разу з чисел в 3 перегородках 15 начислити було можна, а іменно так, аби числа в 3 перегородках через ширину а д б, або а е в, д ж и, кожний раз суму 15 видали. Хто не знає способу, тому прийде се з великим трудом зробити. Спосіб сей є слідуючий: Вписує ся до середної перегородки ж число 5, в наріжні же перегородки а б в г паристі а іменно так, аби оба числа наріжні напроти себе лежачі то є в перегородках а и г, б и в разом 10 виносили; в інші же 4 перегородки д е ж з вписує ся вже з легкостю позісталі числа непаристі так, що на всі сторони 15 начисти можна; нпр.:

8	3	4	15
1	5	9	
6	7	2	

15 15 15

6	7	2
1	5	9
8	3	4

4	3	8
9	5	1
2	7	6

2. Робить ся крейдою на столі квадрат і каже ся комусь аби в поля квадрату вписав 9 чисел почавши від 2 до 10 так, аби можна за кожний раз в 3-ох полях по черзі 18 начислити. Сего не можна легко зробити, наколи не знає ся, що число 6 має бути в середнім полі, а 4 непаристі числа в наріжних полях а іменно так, аби за кожний раз 2 порожні наріжні поля проти себе лежачі разом 12 виносили; в 4 інші поля можна з легкостю 3 позісталі паристі числа так вписати, щоб на всі сторони можна начислити 18, нпр.:

3	8	7	18
10	6	2	18
5	4	9	18
18	18	18	

7	8	3
2	6	10
9	4	5

7	2	9
8	6	4
3	10	5

3. Робить ся квадрат і ділить ся його на 16 піль:

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

Опісля каже ся комусь, щоб числа 1 до 16 так в поля сего квадрату повписував, аби можна кожного разу в 4-ох полях по черзі по 34 начислити, а іменно так, аби числа в 4-ох полях за порядком в ширину, в довжину, на перехрест, в 4-ох полях наріжних, середних і рівнолягло крайних всегда суму 34 виносили.

Розв'язане сеї задачі хоть як тяжке, стане ся дуже легким, наколи має ся до него слідуєчий ключ магічний: Вписує ся в поля квадрату 16 чисел за порядком, як на стор. 103. Опісля не рушаючи в так числами заповненім квадраті ані піль наріжних ані середних, перекладає ся лише числа рівноляглі крайні, відмінюючи в них заразом порядок так, що вмiсто 2 буде стояти 15, вмiсто 3 кладе ся 14, вмiсто 5, напише ся 12, а вмiсто 9 стане 8 і відворотно як слідує:

1	15	14	4	34
12	6	7	9	34
8	10	11	5	34
13	3	2	16	34
34	34	34	34	34

9. Як собі порадити, аби відтягнути 45 від 45, а щоби лишилось ще 45.

Напиши слідуєчим способом 9 чисел подвійно під собою додаючи їх а вони так як і решта викажуть 45:

$$\begin{array}{r} 9\ 8\ 7\ 6\ 5\ 4\ 3\ 2\ 1\ (\text{сума } 45) \\ 1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7\ 8\ 9\ (\text{сума } 45) \\ \hline 8\ 6\ 4\ 1\ 9\ 7\ 5\ 3\ 2\ (\text{сума } 45) \end{array}$$

10. З шість рядів зер (0), з яких кожний містить шість зер, вичеркнути шість крайних зер так, аби на кождім боці квадрату лиш по чотири зера лишились.

$$\begin{array}{cccccc} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array}$$

Хто не знає способу, сей не легко зможе се зробити. Ти же вичеркни в посліднім ряді два послідні зера, лишить ся їх 4; опісля в пятім з долини перше і послідне, вкінци в 1-ім ряді 2 перші зера.

11. Відгадати число очок в двох кістках.

Хотячи по киданю двома кістками відгадати число верхних очок, каже ся очка одної кістки через 2 помножити, до сего додати 8, суму помножити знов через 5, до того добутку

додати число очок другої кістки і вкінці суму собі сказати. Від сеї суми відтягає ся в мисли 25, то позістали два числа покажуть число очок на двох кістках. Нпр. нехай будуть очка одної кістки, а другої 5.

Очка одної кістки	3
Помножені через	2
	Дають 6
Додати до сего.....	5
	Буде 11
Помножити через	5
	Буде 55
Додати до сего 5 очок другої кістки	5
	Зробить ся 60

Ту суму каже ся виповісти, відтягає ся в мисли 25, то лишить ся 35, а в той спосіб відгадає ся що одна кістка має 3 а друга 5 очок.

12. Тяжка задача.

Два подорожні посідали, аби з'їсти обід. Втім приступає якийсь третій і просить їх, аби з ним своєю поживою поділили ся, бо до найблизшого місточка за далеко, а він дуже голодний і їм за се совісно заплатить. Один з подорожних мав 5, другий 3 бохонці хліба. Коли всі три з'їли сих 8 бохонків, незнакомий лишив 8 долярів і пішов дальше. Але оба подорожні посварили ся при поділі сих грошей; один з них, котрий мав 5 бохонців, впевняв, що йому належить ся 5 долярів, позаяк мав 5 бохонців, другий же хотів мати доконче половину тих 8 долярів, позаяк незнакомий на рівні з

ним їв. Оба однак не мали слухності. Тепер питане, кільки долярів кождий з них повинен дістати?

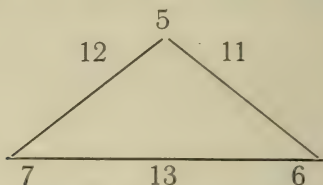
Відповідь: Першому, який мав 5 бохонців, належить 7, другому же, який мав 3 бохонці, належить ся один доляр.

Розв'язане: Було три особи, які з'їли 8 бохонців, проте на одного припадає 8 третих хліба; але перший мав 5 бохонців, се робить 15 третих, другий же мав 3 бохонці, що виносить 9 третих; кождий же з них з'їв 8 третих, отже незнакомий дістав від першого 7 третих, від другого лише одну третю; длятого належить ся першому 7 долярів, другому лише 1 доляр.

13. Рахунок трійці.

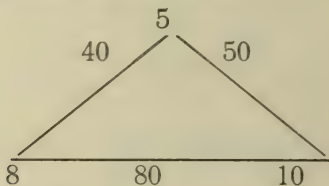
Трох подорожних: католик, лютер і кальвін сперечали ся о вартости своєї релігії; кождий впевняв, що його релігія є найліпшою. Аби сварячих ся погодити, вмішав ся між них чоловік і обіцяв їм, що точно обчислить котра віра має найбільшу вартість. В тій ціли начеркнув трикутник і казав собі кождий з сих трох осіб подати якесь число, яким мала би бути означена вартість його релігії. Сі три числа написав на купах трикутника, счислив разом що два найблизше себе стоячі числа в кутах і написав суму між двома, доданими числами; опісля додав кожде число середне до приляглого числа кутового і отримав тим способом три рівні суми. Тож видите, панове — сказав — ваша суперечка є даремна, позаяк кожда релігія тільки варт, що й инша.

Нпр. якби сперечаючі ся вимінили числа 5, 6, 7, як вартість своєї релігії, то отримає ся з

кожного середнього і кутового числа як суму 18, до $5+13=18$, $6+12=18$, $7+11=18$.

Можна також множити місто додавати, а успіх буде такий самий, нпр.

Кожний добуток винесе 400, позаяк $5 \times 80 = 400$, $8 \times 50 = 400$, $10 \times 40 = 400$.

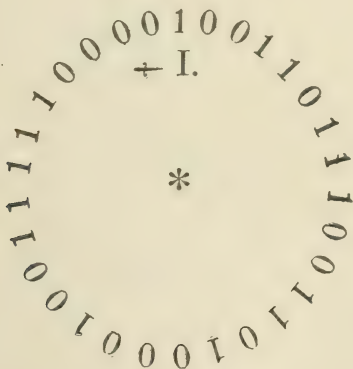
14. Означити наперед суму 5-ти чисел довільно написаних.

Каже ся комусь написати число, зложене з п'ять, шість, сім або і більше цифр. Се число пише ся на особній карточці, перед ним ставляє ся 2, а від послідної цифри на право відтягає ся 2 і се буде сума п'яти чисел. Опісля каже ся комусь другому під першим числом написати ще два числа однакової з першою довготи.

Вкінці дописує сам показуючий два числа однак так, аби сї з попередними всегда 9 виносила, то є: аби цифри дописати ся маючі першого числа, додані до цифри другого вже написаного числа, як також цифри дописати ся маючого другого числа, дочислені до цифр вже написаного третього числа, всегда видали суму, зложену зі самих десятков.

15. Хитрий вибір.

На однім кораблі, який мав 15 християн і 15 поганів залоги настав голод і приходилось вже половину людей викинути з корабля в море. Аби поступити безсторонно рішено що десятого мушину викинути. Капітан, який хотів своїх християн зашадити, уставив залогу в колесо (О — християнин, 1 — поганин, * — капітан).

Зачинаючи від 1 на ліво і перечеркаючи

кожний раз що десяту цифру, побачимо вкінці лиш самі 0, означаючі християн охоронених. Перечеркнені числа вже ся не числить, і се перечеркане в колесі повторяє ся так довго, доки не зістануть самі 0.

16. З Угорщини їхало двох купців, які купили разом бочку вина, в котрій було 8 ведер; иншої міри не мали як лиш на 5 і на 3 ведра. Як вони поділились?

З бочки 8-ведрової вливає ся до міри 3-ведрової, а з 3-ведрової до 5-ведрової, тож 3-ведрова випорожнена, 5-ведрова має 3 ведра, а рової бочки, в котрій буде 7 ведер, а в 3-ведрової знов до 3-ведрової; зістало в 8-ведровій 2 ведра; з тої 3-ведрової вливаєш знов до 5-ведрової, в сей спосіб зістало в 3-ведровій 1 ведро; з тих 5 ведер вливаєш знов до 8-ведрової, а в 8-ведрової має 5 ведер, тепер наливає ся з 8-ведровій 1 ведро; се одно ведро вливаєсь до 5-ведрової, опісля з 8-ведрової вливаєсь знов до 3-ведрової; було там 7 ведер, виляно 3, лишить ся 4 ведра, ті 3 ведра виляно до 5-ведрової, в якій є вже одно ведро, отже і тут буде 4 ведра, а в сей спосіб стане як найсовіснійший поділ.

17. Особливі власности чисел 37, 73.

Наколи число 37 арифметичним способом 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24 і 27 помножимо, отримаємо завсїди суму з трех рівних чисел, нпр.:

37	37	37	37	37	37	37	37	37
3	6	9	12	15	18	21	24	27
111	222	333	444	555	666	777	888	999

Множучи ті числа через 73, отримаємо добутки, які будуть ся відворотно на 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 кінчити, позаяк $73 \times 3 = 219$, $73 \times 6 = 438$, $73 \times 9 = 657$ і т. д.

18. Неімовірне а прецінь точне обчислене.

Три дівчини пішли разом до міста аби продати яблука. Одна з них мала 27 яблук, друга 29, трета 33. Кожда з них давала по кілька яблук за цента, що і друга, а прецінь обчисливши дома гроші, мала кожда тільки, що і друга. Якже се стало ся?

В першім домі дали всі по 3 яблука за цента а іменно так, що перша з них дала 7 купок по 3 яблука, друга дала 8, а трета 10 купок, за котрі кожда взяла тількиж центів. Лишилось проте першій 6, другій 5, а третій 3 яблука. З тими яблуками пішли до иншого дому і продали там по однім яблуку за цента. В сей спосіб зібрала кожда тільки центів, кілька яблук. Нехай тепер почислять свої гроші.

Перша скаже: 6 а 7 є 13, друга 8 а 5 є 13 і трета 10 а 3 є 13. Всі проте мали по рівній сумі гроший то є по 13 центів.

19. Жартіблива загадка.

Як можна 10 зварених яєць так між 10 осіб поділити, аби кожда з них дістала одно яйце і щоб одно яйце лишилось ще на тарели?

Відповідь: Дає ся 9 особам по однім яйци з тареля, десятій же особі десяте яйце враз з тарелем.

20. Мала на позір нагорода для винахідника гри в шахи.

Винахідником гри в шахи є як відомо, індійський брамін Сесса Ебе-Дагер. Винайшов він її для свого вихованка, сина індійського короля Шерема. Коли король переконав ся о красі гри, завізвав Сесса Ебе-Дагера, аби собі вибрав сам нагороду. Той же упросив собі лише тільки зерен пшениці, кільки би було як би на першій поли 1 зерно, на другій 2, на третій 4 і так на кождім слідуочім аж до 64-го подвійне число попередного поставлено. Король здивований так малим жаданем, казав сейчас слугам вичислити брамінови пшеницю. То вкоротці прийшли слуги до короля і сказали йому, що в цілій його державі нема тільки пшениці, позаяк при численю показала ся незмірна сума:

48,446.744,073.709,551.615 зерен, або 22,406.403,743.209 шефлів, або 11,203.201,871.605 кірців. Коли би цілу земську сушу покрити сею пшеницею, то високість виносила би одну третю цяля (інча).

21. Девятьдесять девять від двацять, лишаєсь одинацять.

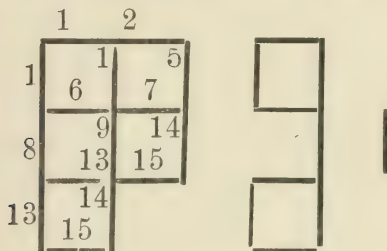
Наниши двацять римськими числами (XX), а девятьдесять девять арабськими (99) і відтягай, кажучи: 9 від X лишаєсь 1 —два рази, а задача буде розвязана.

$$\begin{array}{r} X X \\ 9 9 \\ \hline 1 1 \end{array}$$

22. Задача геометрична.

З п'ять чотирикутників форемних взяти 3 боки так, щоб лиш 3 чотирикутники остали.

Розв'язанне: Відняти боки: 2, 5, 8.

23. Половина дванайцять є сім.

Напиши дванайцять римськими числами (XII) а по перечеркненню на середині половина буде VII.

24. Де середина світа?

Коли товариство довго вже над сим предметом наломило собі голову, а ніхто не міг дати вдоволяючої відповіді, ти вкажи палицею на перше-ліпше місце на землі, кажучи, що тут є середина світа:

А хто не вірить,
Нехай собі сам змірить.

25. Кілько зьвізд на небі?

Наколи і сего питання ніхто не зможе розв'язати, скажи з цілою рішучістю якесь незмірно велике число нпр. 5 біліонів. Наколиб хтось сему не повірив, кажи, щоб для переконання першої-ліпшої ночі сам собі зьвізди почислив.

26. Яка є форма землі?

До розв'язання сеї квестії хай послужить слідуоча сьміховинка:

Один учитель в часі науки своїх учеників початків географії сказав їм, що форма землі є округлою, а заживаючи табаку з округлої табакирки, додав: от, як ся табакирка. Коли-ж ученики зійшлись в неділю перед богослуженем до школи, дбайливий учитель, користаючи з кількох вільних хвиль, почав з ними повтаряти географію. Питає проте одного з учеників, чи собі ще пригадує, яку форму має земля, а хотячи йому допомочи до відповіди, витягає з кишені срібну табакирку чотирикутну, з якої привик в неділю заживати табаку. Ученик, видячи предмет порівняння, відповідає без надуми: Форма землі є в звичайні дни округла, в неділю і сьвято чотирикутна.

ЧАСТЬ IV.

Штуки жартібливі.

1. Розложити чотири ножі в чотирох кутах комнати, опісля в середині комнати зачеркнути докола себе колесо і позбирати ножі, не виходячи з сего колеса.

Просить ся когось, аби в кождім куті комнати положив ніж, стає ся опісля на середині комнати і зачеркує ся крейдою довкола свого убраня. В сей спосіб можна піти до кожного кута комнати аби позбирати ножі, не виходячи з колеса, позаяк завсідн зістаєсь в колесі, яке на середині комнати довкола себе зачеркнулось.

2. Взяти гріш зі склянки, аби сего хто инший не видів.

Бризне ся комусь воду зі склянки в очи, то змішаний відійде і буде собі витирати очи. Тимчасом бере ся гріш так, що сего хтось инший не буде видіти.

3. Чотири ложки поділити між три особи, аби жадна з них не дістала більше як друга.

Дає ся першій особі одну ложку, другій дві, третій одну; тоді жадна не буде мати більше як друга, позаяк та буде мати дві ложки.

4. Аби курка спокійно дзюбом на столі лежала.

Нагинає ся шию курки так, аби голова дзюбом на столі лежала. Тоді робить ся крейдою лінійку через дзюб і продовжає ся по обох боках стола. На сю лінійку буде курка все глядіти через довший час, думаючи, що зістала нею до стола привязана.

5. Написати 111, а нічого не перечеркати, аби лишилось 11.

Задавши сю задачу, яку ніхто не зможе розв'язати, обчеркни колесом першу одинку, а лишить ся 11.

6. Зробити, аби хтось не міг стрясти з чола гріш.

Бере ся який гріш і приліпає ся воском або чим иншим на кінець сказуючого пальця, аби однак сей, якого має ся обдурити, не пізнав підступу, удає ся, якби гріш трималось обома приляглими пальцями. Опісля втискаєсь комусь гріш на чоло і віднімає ся нагло палець, ховаючи гріш в руку. Тоді каже ся йому стрясти з чола гріш не дотикаючи його пальцем. Той, чуючи ще натиск і думаючи, що гріш є на його чолі буде трясти головою і робити

ріжні дивні рухи, що присутнім справить немало сьміху.

7. Вбити за одним ударенєм цвях в дошку, цілком його не дотикаючись.

Бере ся цвях не дуже довгий але з великою головкою, приліпляє ся його воском до тяжкого молота і вдаряє ся ним сильно в дошку, то цвях вбесь в дошку. Ще більше здивоване викличе сей жарт, наколи не дасть ся доглянути, що цвях приліпило ся воском до молота, але если ся удасть, що лише скоре порушене зробило се, що цвях не випав.

8 Пізнати по звуку, якою стороною обернений є гріш, викинений на стіл.

Відгадующий обертає ся плечима до стола, каже на стіл викинути який гріш і згадує якою стороною він обернений. До сего треба порозуміти ся з другою особою, яка має йому тепер дати цигаром знак, якою стороною лежить викинений гріш до гори.

9. Зробити крейдою лиш одну лінійку, а прецінь мати девять лінійок.

Робить ся два глубші і ширші карби в крейді, так, що повстануть три зубці.

Наколи тепер потягне ся раз крейдою по столі, то одержить ся три лінійки. Опісля відбиває ся на долоні ті три лінійки, а буде їх вже шість. Если ся вкінці сі лінійки з долоні

відібе ще на якимсь предметі, то буде їх в сей спосіб разом девять.

10. Як можна чужі мисли відгадати.

Бере ся талію карт, каже ся комусь з товариства карту витягнути, оглядає ся її і удаєсь, якби ся над нею мислило. Так можна ще двом або трем особам казати витягнути карти і поступає ся з ним як з попередною. Опісля йде ся до сего, який казав собі в думці відгадати і тримає ся перед ним талію. Він буде напевно думати, що каже ся йому і карту витягнути і піднесе до сего руку. Тоді усуває ся нагло з перед него талію зі словами: „Ви думали, що будете і карту тягнути”. По твердій відповіді відгадалось чужі мисли.

11. Чотири курят поділити між пять осіб.

Їхав пан, панич, панна і учитель до міста на іспит. Заїхавши до корчми, казав пан жидови спечи пять курят. Жид однак відповів, що має лиш чотири курята. Пан казав їх спечи. За хвилию приніс Жид 4 спечені курята і положив на стіл. Пан казав учителеви поділити ті курята на рівні часті. Учитель подумав хвилию і ділячи каже: пан, пані і курятко; я і двоє курят. При таким поділі не обійшло ся без сьміху.

12. Зробити, аби ніхто не міг піднести склянки з водою, не розлявши води.

Кладе ся на склянку кусник паперу, на то кладе ся долоню, обертає ся склянку і уважа-

есь, аби папір всюда до берегів склянки приставав. Дальше виймає ся руку, ставляє ся склянку на дуже гладкім і рівнім столі і витягає ся поволи з під неї папір. Наколиб хто хотів піднести щасливо склянку, мусів би старати ся знов всунути під ню папір не розлявши води.

13. Замерзлу воду написати трема буквами.

Напиши: лід.

14. Реченє, яке дуже тяжко вимовити.

Кажи кому вимовити скоро три рази слідуєче реченє: „Прокопе, Прокопе, чи кипить окріп? Як кипів окріп без Прокопа, так кипить окріп з Прокопом”. Реченє се дуже тяжко вимовити і треба великої вправи, аби його добре вповісти. Притім немало сьміху буде наколи вимовляючий пічне милити ся.

15. Зробити, аби дві особи віддалені лиш о кілька цалів не могли зі собою діткнути ся.

Ставляє ся одну особу перед, а другу за дверми. Тоді вони не зможуть себе діткнути, позаяк розділяють їх двері.

16. Тисячу написати числами без зер.

Пише ся 999 9/9 а задача буде розвязана.

17. Зробити, аби хтось не міг перескочити тареля.

Кладе ся таріль в розї комнати при самій стїні, а ніхто не зможе його перескочити.

18. Як можна зняти сорочку не знімаючи сурдута.

Не вбирає ся сорочки як звичайно, лише вішає ся її на хребті і запинає ся передом на шиї; руками її перетягає ся через рукави сурдута і запинає ся на руках. Єсли ся покаже зрїтелям, що сорочка на шиї і на руках запнята, то будуть думати, що сорочка дійсно вбрана. Водї відпинає ся сорочку і витягає ся легко над карком з під сурдута.

19. Зробити, аби хтось не міг перескочити стебла.

Каже ся тому, котрий хоче перескочити стебло, аби не згинав ані ставів ніг, ані колїн, ані тіла. Тим способом не зможе мимо всяких старань перескочити стебла.

20. Посадити когось так, аби не міг встати.

Той, котрий має встати, має так сидїти, щоб туловище з ногами і колїна становили кут простий. Опісля наказує ся йому витягати ноги або туловище наперед згинати; в сей спосіб не зможе встати.

21. Зробити, аби хтось неміг стояти на одній нозі.

Ставляє ся когось так, аби одним боком від голови до стопи добре стіни дотикав ся і наказує ся йому віддалятись або руками якого предмету тримати ся. Опісля каже ся йому піднести ногу, котра є опертою о стіну, а сего не зможе в ніякий спосіб зробити.

22. Зробити, аби хтось не міг з землі нічого піднести.

Ставляє ся когось задом до стіни так, аби коліна і пяти його добре стіни дотикались і каже ся йому, аби не рушав ся з місця. Наколиб хотів в тій поставі піднести що з землі, мусів би певно упасти.

23. Зробити, аби хтось не міг згашеної свічки засьвітити від горіючої.

Той, хто хоче засьвітити свічку, мусить сісти на шийці фляшки з заложеними на хрест ногами. До одної руки дає ся йому згашену свічку, до другої же горіючу; хитаюча ся всегда фляшка спричинить, що одна свічка від другої не засьвітить ся.

24. Зробити, аби три особи не могли нести триніжка.

Кожда з сих трех осіб мусить ся зігнути і руки між ноги в зад виставити, аби взяти триніжок. Если тоді котра з них схоче рушити ся і йти дальше, то обі інші мусять впасти.

25. Зробити, аби хтось не міг повторити добре кілька слів.

Говорить ся до когось: Вимовте кілька разів: „Когут, когут, а ні курка”. Тоді запевняє ся його, що зле вимовив і повторяє ся ще раз: „Повторіть вирази: Когут, когут, а ні курка”. По кількох його повтореннях товкує ся йому вкінци, що мав вимовити лиш вирази: „Когут, когут” і що не потрібно вимовляв вирази: „А ні курка”.

26. Три заяці так поділити між двох батьків і двох синів, аби кожний дістав одного заяця.

Було двох батьків і двох синів на полюваню. Вбивши три заяці так ними поділились, що кожний дістав по заяцеви. Стало ся се в такий спосіб: полювали дід, син і внук; проте було двох батьків і двох синів, але лиш три особи.

27. Зробити, аби хтось не міг сам зі стільця встати.

Скоро другий підносить ся, ти встань враз з ним, а виграєш заклад.

28. Дати комусь гаучку, аби не вказував злодіям дороги.

Начеркни колесо, яке має представляти округлий дім зі скарбами. Дім той обведи біль-

шим колесом якби оборонним муром з незначною перервою на браму. Далше говорри: Зібрала ся банда злодіїв, аби дім сей зі скарбами зрабувати. Позаяк дім сей був оточений високим муром, а вони не мали драбини, проте обіцяли тому, хтоби їх в який спосіб впровадив до сего дому дати в нагороду се, що винесуть зі скарбів в правій руці. Беручи неспостережено лінію до правої руки, питаєсь, чи не мігби хтось з гостей показати злодіям дорогу до скарбів? Звичайно найде ся хтось з присутних, який схоче показатись цікавійшим і мудрійшим від других і скаже, що знає одну дорогу для злодіїв. А коли покаже в мурі місце отворене на браму, ти вдар його легонько лінійкою по пальцях, говорячи: Ось вам обіцяний презент, абисьте на будуче не вказували дороги злодіям. З того буде не мало сміху.

29. Зробити, аби хтось не міг розбити склянки вилами.

Дає ся сему сухе стебло, яке має вигляд вил, а сим не зможе збити склянки.

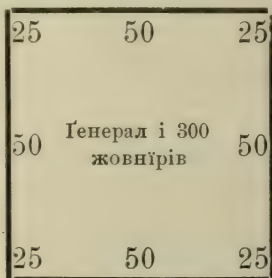
30. З'їсти три кусники хліба або цукру, які лежали під трема капелюхами, а опісля зробити, аби ті самі три кусники лежали разом під одним капелюхом.

Штука ся, если ся її робить поволи і уважно, може бути дуже забавна. Під три капелюхи кладе ся три кусники хліба або цукру,

їсть ся опісля один по другім, роблячи притім ріжні гокус-покус. По зробленю сего просить ся когось з гостей, аби означив, під котрим капелюхом мають всі три кусники лежати, вкінци кладе ся сей означений капелюх на голову, а так всі три кусники будуть лежати під одним капелюхом.

31. Один генерал будучи начальником твердині, котра була мурованою в чотирокутник, не мав лише 300 жовнірів, а коли напав неприятель, поставив прецінь нараз на кожній боєвій лінії по 100 жовнірів, хоть ліній тих було чотири.

Треба наперед начеркнути твердиню в чотирокутник опісля умістити в середині генерала і 300 жовнірів, а вкінци спитатись, якби генерал мусів поступити, аби на кожній з чотирох боєвих ліній міг поставити нараз по 100 жовнірів. Ось так:

З сего рисунку готова відповідь.

32. Зробити, аби хтось під столом не міг витримати трох ударів об стіл.

Каже ся комусь, котрий хоче пописатись своєю витревалістю, аби вліз під стіл під у-слівем, що видержить три удареня об стіл. По зробленю сего вдаряє ся раз п'ястукіом об стіл, за хвилию вдаряє ся другий раз, а потім чекає ся, аж гість з під стола сам вилізе, не могоучи дочекатись третого удареня, яке може би аж завтра могло наступити.

33. Як написати скоро яке число.

Будучи в товариській крружку при розмові, кажи кому аби скоро написав: одинайцять тисяч, одинайцять сот, одинайцять: той певно напише 111111. Не мало буде з сего сьміху, бо він вже написав сотки тисячів, а то пише ся так: 12111, позаяк

$$\begin{array}{r} 11000 \\ 1100 \\ 11 \\ \hline \text{робить } 12111 \end{array}$$

34. Як зробити, аби випити склянку води, не будучи ані в комнаті, ані за комнатою, притім не стоячи, не сидячи ані лежачи.

Стає ся в дверях і опирає ся ногами о одну сторону дверей а плечима о другу і так висючи випиває ся склянку води.

**35. Зробити, аби хтось не міг розбити склянки
молотком.**

Дає ся йому молоток з паперової текстури (картону), а заклад мусить програти.

**36. Заложити ся з ким, що не зможе перескочити
лінії.**

Положити лінію вздовж стіни, а не зможе її перескочити.

**37. Заложи ся з ким, що скорше з'їш булку
або кусник хліба заки він випе цілком
склянку води.**

Підчас коли той буде з найбільшим поспіхом пити воду, ти собі їдж поволи булку чи хліб. А коли він положить склянку на столі, ти її оберни дном в гору, а певно капне капля зі склянки на стіл. Проте він склянки води не випив підчас коли ти цілу булку чи кусник хліба з'їв.

**38. Зробити, аби одно око більше було
від другого.**

Наколи одно око замкнеш, то друге буде більше.

**39. Перекраяти яблуко в хустці, а не перетяти
хустки.**

Возьми не дуже тверде яблуко, завени в хустку або сервету, положи його на столі і край ножем, то яблуко покрає ся в кусники не ушкодивши хустки.

40. Казати собі оба великі пальці звязати по-зірно шнурком, а прецінь можна їх сейчас увільнити.

Каже ся комусь тримати шнурок за оба кінці; кладе ся на него оба великі пальці, так, аби їх кінцями злапати шнурок. Опісля каже ся великі пальці добре звязати, а однак буде можна їх сейчас увільнити.

41. Повісити перстень або щось подібного на правім уху, казати собі звязати в зад руки, а мимо того перенести його на ліве уху.

Здойми сурдут і кажи ся звязати. Вийди опісля з кімнати, зігни ся, пересунь задню часть тіла між звязані руки, витягни потім з них праву а опісля ліву ногу. По зробленю сего буде ся мати руки перед собою, атоді буде можна перенести перстень з правого уха на ліве. Вкінци всуває ся ноги між руки, а так будуть знов руки на хребті.

42. Зробити, аби гріш зник з хусточки.

Вшиває ся якийнебудь гріш в кінець хусточки і просить ся когось о такий самий гріш як вшитий.

Бере ся хусточку за кінець з вшитою монетою, вимахує ся хусточкою в повітря, аби показати, що є порожна, і розвиває ся її на столі; опісля бере ся монету до правої руки, кладе ся її на середину розпростертої хусточки і складає ся її кінці. До так зложеної хусточ-

ки сягає ся правою рукою, аби на позір посунути гріш на саму середину, а в дійсности витягає ся непомітно гріш, щоб його десь сховати. Опісля звиває ся цілу хустку добре і дає ся комусь з гостей, аби в ній шукав гроша. Коли ся ціле товариство переконає, що в хусточці знаходиться дійсно гріш (але вшитий), тоді сховавши вже випрошений гріш, показує ся руки, що суть порожні.

Потім каже ся хусточку положити на стіл і накрити капелюхом. По хвилі каже ся взяти капелюх, бере ся хустку двома пальцями правої руки, підносить ся її скоро в гору, вимахує ся нею в повітря подальше від стола, аби підчас вимахування не завадив о него гріш, а в сей спосіб переконають ся зрителі, що гріш вложений в хустку зник без сліду. Тепер кладе ся хусточку до кишені і витягає ся по хвилі иншу, в якій нема вшитого гроша, аби її в потребі показати товариству.

Для надання сій штуці більшого заінтересоня, можна витягнений з хусточки гріш всунути комусь непомітно до кишені, а опісля сказати, що сей гріш, який зник з хусточки, знаходиться ся в кишені Н. Н.

43. Зробити, аби дві монети з двох рук перенесли ся до одної руки.

Кладе ся в чиюсь руку дві рівні на собі лежачі монети так, аби йому здавалось, що лише одну монету дістав і каже ся опісля руку замкнути. Потім втискає ся другій особі таку саму монету до руки пальцем, на яким приліпле-

но передтим кусник воску. І сій особі каже ся замкнути руку, а витягаючи свою руку з її руки, витягає ся разом за помочию воску монету скоро і непомітно.

Коли опісля обі особи отворять руки, покаже ся, що монета з одної руки зникла, а в руку другої особи перенесла ся, бо одна буде мати обі монети, а друга жадної.

44. Витиснути каплю води зі сухого ко́жа.

Доки ся штуку покаже, треба заосмотрити ся непомітно в шматку або кусник бібули, яка була би добре насичена водою і ховає ся її між шиєю а краваткою. Тоді заповідає ся товариству сю штуку, бере ся ніж і каже ся оглянути його для переконання, що є цілком сухий, показує ся також руки в довід, що суть рівнож сухі. Потім бере ся ніж обома руками, підносить ся його до шиї і удаєсь, якби хотілось підрізати собі ним горло. Тоді витягає ся шматку з-за краватки, показує ся ніж і стискає ся його з удаваною скорістю так, що кілька крапель води упаде. Опісля ховає ся знов непомітно шматку за краватку і штука скінчена.

45. З добре закоркованої фляшки випити склянку вина, не карушаючи ані фляшки, ані корка.

В часі коли товариство розправляє о неможливости сего, ти наляй собі з повної фляшки склянку вина і фляшку знов закоркуй. Опісля підноси кілька фляшок повних і на пів

повних до гори, ставляй їх знов на столі і скажи вкінці при тій, з якої перед тим наляв склянку: „З сеї випю склянку вина”. Осторожно бери її до руки, оберни шийкою в долину, вляй до її вглублення в долині склянку вина і випий.

46. Як можна зробити, аби ціле товариство в кімнаті засіло але так, аби ніхто не сидів ані на стільци ані на підлозі.

Каже ся першому з товариства сісти на краю стільця, на його колінах нехай сяде другий, а на колінах тогож третій і т. д. однак так, аби всі підчас сидження творили колесо. Послідний, котрий сходить ся з першим, винимає з під него обережно столець і старає ся свої коліна підставити під його задну часть тіла. Так будуть всі в колісци сидіти без стільця.

47. Знати на память, кілько хто за одним киненем одною або двома кістками зробив з гори і зі споду очок.

Позаяк за кождим киненем на кістці можна начислити з гори і під сподом 7 очок, отож при двох кістках можна їх начислити 14, при трох 21 і т. д.

48. Як можна роздerti нпр. якийсь гарний образок, однак аби його не нарушити.

Тримає ся берег образка двома першими пальцями лівої руки, понизше бере ся його

двома першими пальцями правої руки а удаючи, що хоче ся образок роздерти, пересуває ся пальці вздовж цілого берега, дуючи сильно на него. В сей спосіб повстане шелест, цілком подібний до того, який дає ся чути при роздираню паперу і кожний буде думати, що образок роздертий, коли тимчасом він буде ненарушений.

49. Загадка.

Немає мене мама, становлю половину та-та, без мене сьвіт був би без кінця, а сьвічка не малаб гно-та, зрештою стою на кінци воріт.

Буква: т.

50. Робити ногою колесо в ліво, рукою же в право.

Є се уже тяжкою і у неправних много сьміху збуджаючою річю, в якій лиш через довгу вправу можна набути біглости.

51. Зробити, аби за одним штуркненем пять куль розтавлених на середині білярду поховалось до дір.

Уложи на білярді дві кулі побіч себе в самій середині лінії, лучаючої дві середні діри дві же кулі постав при обох дірах крайних побіч себе, одну вкінци кулю пхнувши до одної з протилежних крайних дір, спусти нагло патик між обі середні кулі. В сей спосіб о-

дна штуркнена куля впаде до задної діри, дві же середні кулі розлетяться і впадуть в тій самій хвилі до обох дір середних, дві врешті кулі побіч себе лежачі вкинь скоро до двох крайних дір, при яких стоїш і так всі п'ять куль за одним штуркненем повпадають назад до дір.

З М І С Т.

ЧАСТЬ I.

Забава фізичні і хемічні.

	стор.
1. Як можна не замочивши пальців виняти перстень з води на тарілці	5
2. Зробити, аби кашук сам від себе з лоскотом пук.....	5
3. Зробити, аби на овочеві повстало яке імя	6
4. Як замінити червону рожу на білу і противно білу на червону?	6
5. Як писати цебулевим соком?	6
6. Спалити хусточку від носа, аби була неушкодженою.....	7
7. Спалити нитку, на якій висить перстень, щоб він не упав	7
8. Як стріляти водою?	7
9. Жаріючі уста	7
10. Зробити, щоб спалена напів знов показалаь.....	8
11. Пускати до кімнати лискавки	8
12. Трупяча лямпа	8
13. Зломити пруттик на двох склянках без ушкодження або вивернення їх	8
14. Носити воду в хусточці від носа	9
15. Згашену свічку засвітити за допомогою диму	9
16. Як можна запалити воду?	9
17. Носити огонь в руках	9
18. Зварити яйці в зимній воді	10
19. Проквітнути полумя свічки, а не попарити ся і виплювати камінець	10
20. Зробити, аби папір не запалив ся	10
21. Як відсвіжити зівялі цвіти?	10
22. Зачорнити комусь лице і руки	10
23. Пиво і воду вляти до склянки, а кожде з них випити осібно	11

24. Як тяжкий моздір за помочю склянки піднести і носити	11
25. Зробити, щоб дим горів	12
26. Як вложити до склянки з вузкою шийкою виноград....	12
27. Як можна мати в зимі свіжі пьвіти	12
28. Вложити яйце до фляшки з вузкою шийкою	13
29. Зробити, щоб полум'я свічки горіло в долину	13
30. Як стрячи ножицями скло	13
31. Розбити фляшку з вином, щоб вино не розлялось	13
32. Як зробити, щоб з уст бухав огонь	14
33. Зробити, щоб хтось не міг стрілити через ручник	14
34. Запалити сніжну кулю	14
35. Пускати в воздух горючі звізди	15
36. Наслідувати лискавку	15
37. Згашену свічку засвітити кінцем ножа	15
38. Зісти засвічену свічку	16
39. Зробити, щоб з двох порожніх горнят уносили ся хмарочки	16
40. Зробити, щоб з води вибухав огонь	16
41. Червоним гвоздикам надати на корчи иншу краску ...	16
42. Зробити, щоб огонь в воді горів	16
43. Як виняти з води гріш не замочивши руки	17
44. Зробити, аби вода через отворену лійку не лялалась	17
45. Зробити, щоб ніхто не міг згасити свічки	17
46. Як писати в середині яйця	17
47. Як лосвою свічкою перестрілити дошку	18
48. Казати стріляти до себе	18
49. Як носити в ситі воду	18
50. Зробити, щоб стрілець не міг прострілити паперу на 12 кроків	18
51. Зробити, щоб вода з одної склянки перелилась до другої	18
52. Як можна в ночи читати письмо без світла?	19
53. Зробити, щоб з лійки дим виходив	19
54. Зробити, щоб гріш зник	19
55. Зробити, аби хтось не міг викинути хусточки через отворені двері	19
56. Поставити яйце на кінци	20
57. Ся сама штука на инший спосіб	20
58. Зробити, щоб дві особи не могли засвітити свічки ..	20
59. Зробити, щоб вода в папері кипіла	20
60. Свічку в воді засвітити	20
61. Дивна фляшка	21

	стор.
62. Оливою загасити огонь а водою засьвітити	21
63. Зробити, щоб на лущинні яйця вчинилось випукає письмо	21
64. Вищукає письмо на мarmorі	21
65. Питанє і відповідь	22
66. Як писати ясними течами, аби письмо було чорне	22
67. Зробити, щоб одно письмо зникло а инше письмо по-казалось	22
68. Зробити, щоб пружик леду (сопель) так примерз до сто-ла, що його не зможе ніхто відорвати	23
69. Як в руці спечи яйце?	23
70. Щоб вода з миски піднесла ся до горшка	23
71. Як підчас обіду печи яйці на столі?	23
72. Зробити, щоб кусник дерева не згорів	24
73. Зробити, щоб голка на воді плавала	24
74. Взмахувати склянкою води так, щоб ані капля не ви-лялась	24
75. Червоне вино на біле а біле на червоне сейчас замінити	24
76. Зробити, щоб в склянці показувались всілякі предмети	25
77. Приладити мокрий папір, а прецінь даючий ся легко запалити	25
78. Як замінити воду в теплій печи на лід?	25
79. Щоб яйце по столі ходило	25
80. Як перетяти склянку без ножа	26
81. Щоб живі раки стались червоними	26
82. Представити в склянці потрійну теч	26
83. Письмо на яйцях	26
84. Зробити, щоб в годині почала рости салата	26
85. Як розлущити камінь шнурком?	27
86. Зледоватілі баньки з мила	27
87. Взносячий ся і спадаючий папіровий циліндер	27
88. Зробити, щоб олово, або инший метал плавав по воді	28
89. Стопити малий мідяний або срібний грин в оріховій лущинні	28

ЧАСТЬ II.

Штуки з картами.

1. Відгадати, чи котра карта є фігурою (образом) чи ні..	29
2. Карта витягнена з кишені	30
3. Карта наперед означена	30

	стор.
4. Показану карту відгадати	31
5. Карта знайдена під накривом	31
6. Витягнену карту пізнати за допомогою кістки	31
7. Дві вибрані карти відгадати	32
8. Чи король чи дама?	32
9. Заміняні аси	33
10. Карти заміняні	33
11. Карта безіменна	34
12. Паристе чи не паристе	34
13. Король-вигязь	35
14. Позірне роблене „вольти”	37
15. Дійсна „вольта”	38
16. Ас, чи трійка?	42
17. Чвірка чи шістка?	42
18. Талію карт кинути так в кімнаті до гори, аби кожному з гостей причепила ся карта до носа	43
19. Найлекший спосіб, аби відгадати витягнену кимсь карту	43
20. Запамятану карту в якимсь числі показати	43
21. Та сама штука на лекший спосіб	44
22. Відгадати кілька карт через зрітелів запамятаних	44
23. Та сама штука на більший розмір	46
24. Воду в карті варити	47
25. Казати карті порушати ся на столі	47
26. Всі карти талії легким способом вимінити (назвати) ..	47
27. Витягнену карту знов знайти	47
28. Підсунена карта	48
29. Означену а опісля запамятану карту винайти	48
30. Заміняти карту, яку хтось в руді тримає	49
31. Дванадцять карт так уложити, щоб їх в кождім ряді чотири начислити можна	49
32. Примушений вибір	50
33. Трудніше мішане карт	50
34. Казати десять особам тягнути карти, опісля їх помішати і кождій особі дати наповорот карту, яку вона витягнула	57
35. Двом особам віддати ті карти, які ся від них отримало ..	58
36. Згублена вівця	58
37. Карти пікетової талії через мішане в певнім порядку уложити	58
38. Трійцять дві карти поділити поміж 8 осіб так, щоб кожда з них мала по чотири однакові карти	61

	стор.
39. Дати комусь такі карти, які він схоче	61
40. Трійцять дві карти талії пікетової так між дві особи поділити, щоб одна з них мала самі високі, а друга самі низькі карти	62
41. Талію пікетову перемінити, зібрати, між три особи розділити і кожній сказати, кілька очок отримала	63
42. Карти в кишені	66
43. Сильний нюх	67
44. Загадочне важене	68
45. Одинадцята карта	69
46. Надзвичайне мішане карт	70

ЧАСТЬ ІІІ.

Штуки рахункові.

1. Улюблене число	72
2. Ошибка	73
3. Відгадати, хто в котрій руці має гроші до пари або не до пари	73
4. Штука безіменна	74
5. Зробити в додаваню (счислюваню) так, аби хтось, який з нами числить, не міг дочислити до 100	74
6. Коли дві особи разом на переміну числять до 30, як собі поради́ти, аби перший не міг дійти до 30	75
7. Всілякі способи до відгаданя числа, яке собі хтось помислив	76
8. Чарівний квадрат	77
9. Як собі поради́ти, аби відтягнувши 45 від 45, лишилось ще 45	81
10. З шість рядів зер (0), з яких кожний містить шість зер, вичеркнуті шість крайних зер так, аби на кождім боці квадрату лиш по чотири зер лишились	81
11. Відгадати число очок в двох кістках	81
12. Тяжка задача	82
13. Рахунок трійці	83
14. Означити наперед суму 5-ти чисел довільно написаних	84
15. Хитрий вибір	85
16. З Угорщини їхало двох кушців, які купили разом бочку вина, в котрій було 8 ведер; иншої міри не мали як лиш на 5 і на 3 ведра. Як вони поділились	86

	стор.
17. Особливі власності чисел 37, 73	86
18. Неімовірне а прецінь точне обчислене	87
19. Жартіблыва азгадка	87
20. Мала на позір нагорода для винахідника гри в шахи...	88
21. Девятьдесять девять від двацять, лишаєсь однайцять	88
22. Задача геометрлчна	89
23. Половина дванайцять є сім	89
24. Де середина сьвіта?	89
25. Кілько зьвізд на небі?	90
26. Яка є форма землі?	90

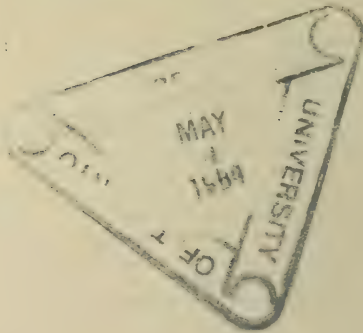
ЧАСТЬ IV.

Штуки жартіблыві.

1. Розложити чотири ножі в чотирох кутах комнати, опі- сля в середині комнати зачеркнути доокола себе коле- со і позбірати ножі, не виходячи з сего колеса	91
2. Взяти гріш зі склянки, аби сего хто инший не видів...	91
3. Чотири ложки поділити між три особи, аби жадна з них не дістала більше як друга	92
4. Аби курка спокійно дзюбом на столі лежала	92
5. Написати 111, а нічого не перечеркати, аби лиши- лось 11	92
6. Зробити, аби хтось не міг стрясти з чола гріш	92
7. Вбити за одним ударенєм цьвях в дошку, цілком його не дотикаючись	93
8. Пізнати по звуку, якою стороною обернений є гріш, ви- кинений на стіл	93
9. Зробити крейдою лиш одну лнійку, а прецінь мати де- вять лнійок	93
10. Як можна чужі мисли відгадати	94
11. Чотири курят поділити між пять осіб	94
12. Зробити, аби ніхто не міг піднести склянки з водою, не розлявши води	94
13. Замерзлу воду написати грема буквами	95
14. Речене, яке дуже тяжко вимовити	95
15. Зробити, аби дві особи віддалені лиш о кілька цалів не могли зі собою діткнути ся	95
16. Тисячу написати числами без зер	95
17. Зробити, аби хтось не міг перескочити тареля	96

	стор.
18. Як можна зняти сорочку не знімаючи сурдута	96
19. Зробити, аби хтось не міг перескочити стебла	96
20. Посадити когось так, аби не міг встати	96
21. Зробити, аби хтось не міг стояти на одній нозі	97
22. Зробити, аби хтось не міг з землі нічого піднести	97
23. Зробити, аби хтось не міг згашеної свічки засвітити від горючої	97
24. Зробити, аби три особи не могли нести триніжка	97
25. Зробити, аби хтось не міг повторити добре кілька слів	98
26. Три заяці так поділити між двох батьків і двох синів, аби кожний дістав одного зайця	98
27. Зробити, аби хтось не міг сам зі стільця встати	98
28. Дати комусь научку, аби не вказував злодіям дороги	98
29. Зробити, аби хтось не міг розбити склянки вилами	99
30. Зісти три кусники хліба або цукру, які лежали під трема кашелюхами, а опісля зробити, аби ті самі три кусники лежали разом під одним кашелюхом	99
31. Один генерал будучи начальником твердині, котра була мурованою в чотирикутник, не мав лише 300 жовнірів, а коли напав неприятель, поставив прецінь нараз на кожній боевій лінії по 100 жовнірів, хочь ліній тих було чотиря	100
32. Зробити, аби хтось під столом не міг витримати трех ударень об стіл	101
33. Як написати скоро яке число	101
34. Як зробити, аби випити склянку води, не будучи ані в кімнаті, ані за комнатою, притім не стоячи, не сидячи ані не лежачи	101
35. Зробити, аби хтось не міг розбити склянки молотком	102
36. Заложити ся з ким, що він не зможе перескочити лінії	102
37. Заложити ся з ким, що скорше зїш булку або кусник хліба заки він више цілком склянку води	102
38. Зробити, аби одно око було більше від другого	102
39. Перекраяти яблуко в хустці, а не перетяти хустки	102
40. Казати собі оба великі пальці звязати позірно шнурком, а прецінь мочи їх сейчас увільнити	103
41. Повісити перстень або щось подібного на правім уху, казати собі звязати в зад руки, а мимо того перенести його на лїве ухо	103
42. Зробити, аби гріш зник з хусточки	103

	стор.
43. Зробити аби дві монети з двох рук перенесли ся до одної руки	104
44. Витиснути краплю води зі сухого ножа	105
45. З добре закоркованої фляшки вищити склянку вина, не порушаючи ані фляшки, ані корка	105
46. Як можна зробити, аби ціле товариство в кімнаті засіло але так, аби ніхто не сидів ані на стільці ані на підлозі	106
47. Знати на память, кільки хто за одним киненем одною або двома кістками зробив з гори і зі споду очок	106
48. Як можна роздерти нпр. якийсь гарний образок, однак аби його не порушити	106
49. Загадка	107
50. Робити ногою колесо в ліво, рукою же в право	107
51. Зробити, аби за єдним штуркненем пять куль розставлених на середині біязду поховалось до дір	107

18.0.78

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 09 03 02 005 7